

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 8 Φεβρουαρίου 2018 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος-Εισηγήτρια, Χρυσάνθη Ζαράρη και Ευαγγελία Μιχολίτση, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 2-1-2018 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 6/02.01.2018 και Ειδ. Αριθ. Κατ. Ειδικό Αριθμό Κατάθεσης (ΕΑΚ) Ι/1/02.01.2018 της προσφεύγουσας εταιρείας με την επωνυμία «.....» και με τον διακριτικό τίτλο «.....», που εδρεύει στην, οδός, αρ....., ΤΚ, νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του ΝΠΔΔ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (ΣΥ.ΔΙ.ΣΑ Ν.ΚΕΡΚΥΡΑΣ), όπως νομίμως εκπροσωπείται

Με την Προδικαστική Προσφυγή η αιτούσα επιδιώκει να γίνει δεκτή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή και να ακυρωθεί ολικά ή μερικά η με αριθμ. 1461/13.12.2017 (αρ. πρωτ. 1460/2017) Διακήρυξη καθώς και κάθε άλλη συναφής, προγενέστερη ή μεταγενέστερη, πράξη ή παράλειψη στο πλαίσιο του δημόσιου, ανοικτού, μειοδοτικού, ηλεκτρονικού διαγωνισμού της αναθέτουσας αρχής προς επιλογή αναδόχου για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΥΤΥ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ».

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αποκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017 παράβολο, ύψους 7.461,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό

Αριθμός απόφασης: 136/2018

181780886958 0226 0019, αποδεικτικό ηλεκτρονικής πληρωμής στην ALPHA BANK της 28/12/2017, επικυρωμένη εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών ότι το ως άνω παράβολο, υπό τον αντίστοιχο Κωδικό, φέρει την ένδειξη «πληρωμένο» και την από 28-12-2017 και υπ' αριθμ. 1243 βεβαίωση της αρμόδιας υπαλλήλου της ΑΕΠΠ περί ελέγχου και δέσμευσης από την Υπηρεσία του ως άνω παραβόλου).

2. Επειδή με την με αριθ. 1460/2017 διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε δημόσιος, ανοικτός, μειοδοτικός, ηλεκτρονικός διαγωνισμός προς επιλογή αναδόχου για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΥΤΥ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ» (CPV: 90500000-2 Υπηρεσίες σχετιζόμενες με απορρίμματα και απόβλητα), διάρκειας ενός έτους με δικαίωμα προαίρεσης για άλλο ένα έτος, εκτιμώμενης αξίας 1.492.016,13 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, συνυπολογιζομένου του δικαιώματος προαίρεσης, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν τρεις οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα, οποία υπέβαλε προσφορά με δήλωση επιφύλαξης.

3. Επειδή η διακήρυξη απεστάλη για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ στις 21-12-2017 (2017/S 247-518981), το πλήρες κείμενο αυτής καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) με Α.Δ.Α.Μ. 17PROC002474206/21-12-2017, καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό 51596.

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, του χρόνου εκκίνησής του και της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθ. 345 του ν. 4412/2016, και επομένως παραδεκτά έχει ασκηθεί η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ.

5. Επειδή η προσφυγή έχει ασκηθεί νόμιμα και εμπρόθεσμα, με ανάρτηση την 2^η-01-2018 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι α) η προσβαλλόμενη Διακήρυξη αναρτήθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού την 27^η-12-2017 β) ότι η κρινόμενη

Αριθμός απόφασης: 136/2018

προσφυγή ασκήθηκε με την χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 γ) ότι είναι νομίμως υπογεγραμμένη και δ) ότι κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 γ του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. γ) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή η προσφεύγουσα κατά την άσκηση της προσφυγής είχε, καταρχήν, έννομο συμφέρον διότι δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στην αγορά της λειτουργίας και συντήρησης εγκαταστάσεων διαχείρισης, αποκομιδής και μεταφοράς κάθε μορφής αποβλήτων και απορριμμάτων, όπως προκύπτει από το συνυποβληθέν με την προσφυγή καταστατικό της και υποστηρίζει με την υπό εξέταση προσφυγή της ότι οι όροι της προκήρυξης που εμφανίζουν πλημμέλειες είναι κρίσιμοι για τη διατύπωση της παραδεκτής εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή προσφοράς ή καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή της στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό (βλ. ΣτΕ ΕΑ ασφ.μ. 415/2014, 9, 124, 189/2015, πρβλ ΣτΕ ΕΑ ασφ.μ. 1258, 1316/2008, 342, 670/2009 κ.ά.). Επίσης, επικαλείται βλάβη από τις προβαλλόμενες παραβάσεις της Διακήρυξης οι οποίες καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής της στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου της συμβάσεως που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο τελευταίος. Αλλά και κατά την εξέταση της προσφυγής της, η προσφεύγουσα διατηρεί το έννομο συμφέρον της καθώς έχει καταθέσει στις 29.01.2018 στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την υπ' αριθ. 85787 προσφορά της ωστόσο, με δήλωση επιφύλαξης, και επομένως εύλογα επιδιώκει την ολική ή μερική ακύρωση της προσβαλλόμενης Διακήρυξης προβάλλοντας ειδικούς ισχυρισμούς ότι ενδέχεται να υποστεί ζημία από τις πλημμέλειες της διακηρύξεως (βλ. ΣτΕ ΕΑ 147/2016, σκ.. 10, 124/2015 σκ. 7,16/2015 σκ. 6, 718/2012 σκ. 4, 616/2012 σκ. 5).

7. Επειδή την 17-01-2018 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη στο άρθρο 9 παρ. 1 α κοινοποίηση του ΠΔ 39/2017 της υπό

Αριθμός απόφασης: 136/2018

εξέταση προσφυγής μέσω της «Επικοινωνίας» στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού.

8. Επειδή, την 12η-01-2018 η αναθέτουσα αρχή ανάρτησε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού απόσπασμα πρακτικού της επί του θέματος 1 της από 1-1/12 Ιανουαρίου 2018 Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της σχετικά με τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής τις οποίες διαβίβασε στις 29-01-2018 τόσο στην ΑΕΠΠ όσο και σε όλους τους συμμετέχοντες μέσω της «Επικοινωνίας» σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθ. 365 παρ. 1 υποπαρ. β του Ν. 4412/2016 και 9 παρ. 2 περ. β του ΠΔ 39/2017.

9. Επειδή, όπως προκύπτει από την μελέτη των στοιχείων του φακέλου, κατόπιν του υπ' αριθμ. πρωτ. 52/17-01-2018 ηλεκτρονικού αιτήματος του οικονομικού φορέα με την επωνυμία, το οποίο ανάρτησε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού μέσω της «Επικοινωνίας» στις 16-01-2018, η αναθέτουσα αρχή απάντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 71/18-01-2018 έγγραφό της το οποίο επίσης ανάρτησε μέσω της «Επικοινωνίας» στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 19-01-2018.

10. Επειδή η προσφεύγουσα με τον **πρώτο** λόγο της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής ισχυρίζεται ότι υφίσταται μη νόμιμη δημοσίευση της επίμαχης Διακήρυξης καθώς και διαφορετικό περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με αυτό που δημοσιεύθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ κατά παράβαση των άρθρων 36, 65 και 66 του Ν.4412/2016. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών *«προκύπτει, καταρχάς, ότι διακήρυξη δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων δημοσιεύεται πρώτα στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, στη συνέχεια, σε εθνικό επίπεδο και, ειδικότερα, καταρχάς, στο ΚΗΜΔΗΣ. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατόν μία διακήρυξη δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων να δημοσιευθεί σε εθνικό επίπεδο, όταν έχουν περάσει 48 ώρες από τη βεβαίωση παραλαβής της διακήρυξης από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η αναθέτουσα αρχή δεν έχει ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση της διακήρυξης από την εν λόγω Υπηρεσία. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την επίσημη ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://ted.europa.eu/>), η προσβαλλόμενη Διακήρυξη απεστάλη προς δημοσίευση στην εν λόγω Υπηρεσία στις 21.12.2017, ημέρα*

Αριθμός απόφασης: 136/2018

Πέμπτη. Δημοσιεύθηκε δε από την Υπηρεσία αυτή, στις 23.12.2017, ημέρα Σάββατο (βλ. το επισυνημμένο στην παρούσα με αρ. 2017/S 247-518981 έγγραφο της παραπάνω Υπηρεσίας- ΣΧΕΤΙΚΟ 2). Παρόλα αυτά, κατά παράβαση των προαναφερθεισών διατάξεων, η προσβαλλόμενη Διακήρυξη δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ, με ΑΔΑΜ 17PROC002474206, στις 21.12.2017 και ώρα 14:00:59, όπως προκύπτει από την οικεία ιστοσελίδα του ΚΗΜΔΗΣ, καθώς και, την ίδια ημερομηνία, στην ιστοσελίδα της Αναθέτουσας Αρχής (βλ. την ιστοσελίδα www.corfu.gr, στον υπερσύνδεσμο «ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ» και, στη συνέχεια, «Διαγωνισμοί Έργων – Προμηθειών»- ΣΧΕΤΙΚΟ 3). Μάλιστα, στις 21.12.2017 και ώρα 13:46:42, η Αναθέτουσα Αρχή δημοσίευσε στο ΚΗΜΔΗΣ, με ΑΔΑΜ 17PROC002473836 το έγγραφο που - μάλλον στη συνέχεια- απέστειλε στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με άλλα λόγια, η Αναθέτουσα Αρχή ουδόλως ανέμενε, όπως υποχρεούταν, η προσβαλλόμενη Διακήρυξη να δημοσιευθεί στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πριν τη δημοσιεύσει σε εθνικό επίπεδο (ΚΗΜΔΗΣ και στην ιστοσελίδα της). Εξάλλου, από τις παραπάνω ημερομηνίες προκύπτει σαφώς ότι δεν ετίθετο ζήτημα παρέλευσης 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της Διακήρυξης από την παραπάνω Υπηρεσία, πρωτίστως διότι, όπως προαναφέρθηκε, η προσβαλλόμενη Διακήρυξη δημοσιεύθηκε σε εθνικό επίπεδο την ίδια ημερομηνία με αυτή της αποστολής της στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά παράβαση των προαναφερθεισών διατάξεων».

Περαιτέρω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το κείμενο της επίμαχης Διακήρυξης και των Παραρτημάτων αυτής που δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ έχει διαφορετικό περιεχόμενο από εκείνο που αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ. Ειδικότερα, οι διαφορές που εντοπίζει η προσφεύγουσα μεταξύ του Παραρτήματος ΙΙ-Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και της από 16-11-2017 Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων που αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ είναι οι ακόλουθες:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ -ΕΣΥ
Σύνολο άρθρων: 12

από 16.11.2017 ΕΣΥ
Σύνολο άρθρων: 19

Αριθμός απόφασης: 136/2018

- Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ- ΕΣΥ δεν υπάρχουν τα με αρ. 1, 2, 3, 6, 7, 11.10, 18 και 19 άρθρα της από 16.11.2017 ΕΣΥ. Το περιεχόμενο των υπόλοιπων άρθρων είναι, καταρχήν, ίδιο, με την επιφύλαξη των παρακάτω διαφορών. Σημειώνουμε δε ότι υπάρχει διαφοροποίηση στην αρίθμηση των άρθρων.

3.3. (3.3.1., 3.3.2, 3.3.3.)

8.3. (8.3.1.)

- Στο άρθρο 8.3. δεν υπάρχουν οι αντίστοιχες παράγραφοι 3.3.2 και 3.3.1 από το άρθρο 3.3. του Παραρτήματος ΙΙ- ΕΣΥ.

4 (4.1.-4.21)

9 (9.1.-9.21)

- Στο άρθρο 9 δεν υπάρχει το ελάχιστο απαιτούμενο προσωπικό (πίνακας) του αντίστοιχου άρθρου 4.1. του Παραρτήματος ΙΙ- ΕΣΥ.
- Στο άρθρο 9 δεν υπάρχει ο ελάχιστος απαιτούμενος εξοπλισμός του αντίστοιχου άρθρου 4.12. του Παραρτήματος ΙΙ- ΕΣΥ.

6.2. (6.2.1-6.2.2.)

11.2. (11.2.1.-11.2.2)

- Στο άρθρο 6.2.1 δεν υπάρχει η ακόλουθη διάταξη «Ο Ανάδοχος είναι επίσης υποχρεωμένος να διαθέσει τα αναγκαία πλέον των υπαρχόντων έπιπλα και είδη γραφείου που θα απαιτηθούν για το προσωπικό του», η οποία υπάρχει στο αντίστοιχο άρθρο 11.2.1. της από 16.11.2017 ΕΣΥ.

6.11

11.11

- Το μεν άρθρο 6.11. του Παραρτήματος ΙΙ- ΕΣΥ προβλέπει ότι «Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος εντοπίσει προσκόμιση αποβλήτων των οποίων η διάθεση δεν επιτρέπεται, θα πρέπει να μην...», το δε αντίστοιχο άρθρο 11.11 της από 16.11.2017 ΕΣΥ προβλέπει ότι «Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος εντοπίσει προσκόμιση αποβλήτων των οποίων η διάθεση δεν επιτρέπεται **στον ΧΥΤΥ**, θα πρέπει να μην...» (η διαφορά είναι υπογραμμισμένη και με έντονα γράμματα).

7 (7.1.-7.4.)

12 (12.1.-12.4)

- Το μεν άρθρο 7.1. του Παραρτήματος ΙΙ- ΕΣΥ προβλέπει ότι «Οι πληρωμές ολοκληρώνονται **μέσα σε τριάντα (30)** το αργότερο ημέρες από την έγκριση του Λογαριασμού...», το δε αντίστοιχο άρθρο 12.1 της από 16.11.2017 ΕΣΥ προβλέπει ότι «Οι πληρωμές ολοκληρώνονται **μέσα σε ενενήντα (90)** το αργότερο ημέρες από την έγκριση του Λογαριασμού...» (η διαφορά είναι υπογραμμισμένη και με έντονα γράμματα).

9 (9.1.-9.6.)

14 (14.1.-14.6)

- Στο άρθρο 9 δεν υπάρχουν οι τρεις πρώτες παράγραφοι του αντίστοιχου άρθρου 14 της από 16.11.2017 ΕΣΥ.

10

15

- Στο περιεχόμενο της ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ δεν υπάρχει το με αρ. 7 στοιχείο του αντίστοιχου άρθρου 15 της από 16.11.2017 ΕΣΥ (πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης).

12.4.

17.4.

- Το μεν άρθρο 12.4. του Παραρτήματος ΙΙ- ΕΣΥ «Παράλληλα συντάσσεται και σχετικό πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής του εξοπλισμού και των μηχανημάτων και των λοιπών υποδομών της μεταβατικής διαχείρισης...», το δε αντίστοιχο άρθρο 17.4 της από 16.11.2017 ΕΣΥ προβλέπει ότι «Παράλληλα συντάσσεται και σχετικό πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής του εξοπλισμού και των μηχανημάτων και των λοιπών υποδομών του ΧΥΤΥ...» (η διαφορά είναι υπογραμμισμένη και με έντονα γράμματα).

Στον **δεύτερο** λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη Διακήρυξη παραβιάζει τα άρθρα 63, 65 και 66 του Ν.4412/2016 διότι παραλείπεται η αναγραφή στο σώμα της Διακήρυξης της ημερομηνίας αποστολής της στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στο άρθρο 3.1 της προσβαλλόμενης Διακήρυξης υπάρχει εσφαλμένη αναφορά της ημερομηνίας αποσφράγισης των προσφορών, που αποτελούν ουσιώδη στοιχεία της προσήκουσας δημοσίευσής της. Ειδικότερα για την ημερομηνία αποσφράγισης, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι πρόκειται για ημερομηνία προδήλως εσφαλμένη και πολύ προγενέστερη όχι μόνο καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών (29.01.2018), αλλά και της ίδιας της δημοσίευσης της Διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ (21.12.2017). *«Δεν μπορεί δε να γίνει δεκτό ότι πρόκειται περί προφανούς τυπογραφικού σφάλματος, διότι ενόψει της αναγραφόμενης ημερομηνίας (30.11.2017) είναι προδήλως άδηλο ποια είναι η ορθή ημερομηνία που ήθελε να αναφέρει η Διακήρυξη: α) ακόμη και εάν ήθελε θεωρηθεί ότι εκ παραδρομής εμφιλοχώρησε σφάλμα στο έτος, λόγω αλλαγής του έτους από τη σύνταξη της Διακήρυξης μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, και η ορθή ημερομηνία είναι 30.11.2018 (quod non), η ημερομηνία αυτή δεν μπορεί να είναι ορθή, διότι δεν νοείται να προκηρύσσεται δημόσιος διαγωνισμός με ημερομηνία αποσφράγισης των*

Αριθμός απόφασης: 136/2018

προσφορών δέκα (10) μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους, β) δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι τίθεται ζήτημα εκ παραδρομής σφάλματος στην αναγραφόμενη ημέρα (30) ή στον αναγραφόμενο μήνα (11), διότι δεν συντρέχει κανένας λόγος να υπάρξει σύγχυση μεταξύ των αναγραφόμενων αριθμών (30 και 11) και κάποιου άλλου αριθμού. Μάλιστα, ενόψει των παραπάνω, η αναγραφόμενη στο άρθρο 1.5 της Διακήρυξης ημερομηνία της 30ης.01.2018 ουδόλως μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί, πράγματι, την ορισθείσα ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, καθώς η αναφορά των δύο αυτών διαφορετικών ημερομηνιών (30.11.2017 και 30.01.2018) δημιουργεί ασάφεια και αντίφαση που δεν μπορεί να επιλυθεί προς κάποια κατεύθυνση», υποστηρίζει η προσφεύγουσα.

Στον **τρίτο** λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη Διακήρυξη βρίθει ασαφειών, ανακριβειών, αντιφάσεων και αμφισημιών ώστε, αφενός, να καθίσταται δυσχερής η οριοθέτηση του ελάχιστου περιεχομένου των προσφορών και του συμβατικού αντικειμένου για την ορθή προετοιμασία των προσφορών και, αφετέρου, να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα αναφέρεται στις διαφοροποιήσεις μεταξύ των όρων του Παραρτήματος II και της ΕΣΥ που αναφέρει στον πρώτο λόγο της προσφυγής της οι οποίες, κατά τη γνώμη της, «καθιστούν άδηλο το αληθές περιεχόμενο της Διακήρυξης. Μάλιστα, οι διαφοροποιήσεις αυτές δεν αφορούν μόνο γενικά στοιχεία του Διαγωνισμού ή το στάδιο εκτέλεσης της επίμαχης σύμβασης, αλλά αφορούν και το επί ποινή αποκλεισμού περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς που πρέπει να υποβληθεί [...] ώστε να είναι πραγματικά άδηλα, όχι μόνο τι πρέπει να περιλαμβάνει η προσφορά που θα υποβάλουμε, αλλά και τα κριτήρια παραδεκτού ή μη μίας τεχνικής προσφοράς που θα υποβληθεί. Η τελευταία αυτή ασάφεια και αντίφαση εντείνεται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι στο άρθρο 6 του Παραρτήματος I- Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης της Διακήρυξης ρυθμίζεται, για ακόμα μία φορά, το επί ποινή αποκλεισμού περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς που πρέπει να υποβληθεί. Σε τρία, δηλαδή, διαφορετικά σημεία της Διακήρυξης ρυθμίζεται το ίδιο ζήτημα, με διαφορετικό περιεχόμενο» (σημ. 24.1 της προσφυγής). Περαιτέρω, η

Αριθμός απόφασης: 136/2018

προσφεύγουσα αναφέρει ότι εφόσον κριτήριο κατακύρωσης της επίμαχης σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής, η τεχνική προσφορά δεν υπόκειται σε αξιολόγηση βάσει λοιπών κριτηρίων, αλλά ελέγχεται μόνο αν περιλαμβάνει το ελάχιστο απαιτούμενο περιεχόμενο αυτής. Επομένως, θα έπρεπε να προβλέπεται αποκλειστικά το ελάχιστο απαιτούμενο περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς, κατά τρόπο που να μην παρέχεται απεριόριστη ευχέρεια κρίσης στην Αναθέτουσα Αρχή. Εν προκειμένω, προβλέπεται, κατά τη γνώμη της προσφεύγουσας, και η όλως αόριστη υποχρέωση η τεχνική προσφορά να περιλαμβάνει και, μάλιστα, επί ποινή αποκλεισμού *«επισήμανση των τυχόν ιδιαιτεροτήτων και προβλημάτων»* της παρεχόμενης υπηρεσίας και *«εισήγηση του τρόπου λύσης τους»*. *«Η πρόβλεψη, όμως, αυτή είναι προδήλως αόριστη και ασαφής και, ως εκ τούτου, παράνομη, ιδίως διότι, κατ' ουσίαν, εισάγει κριτήρια αξιολόγησης, όπως θα μπορούσε να είναι λ.χ. ένας τρόπος επίλυσης των προβλημάτων λιγότερο ή περισσότερο πλήρης και αποτελεσματικός από κάποιον άλλο, σε μία επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση. Με τον τρόπο αυτόν, κατά την αξιολόγηση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή διαθέτει παρανόμως απεριόριστη ευχέρεια κρίσης περί του παραδεκτού ή μη μίας προσφοράς»* (σημ. 24.1 της προσφυγής). Επιπλέον, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι σε δυο διαφορετικά σημεία της Διακήρυξης (άρθρα 3.1 και 1.5) αναφέρονται δυο διαφορετικές ημερομηνίες αποσφράγισης των προσφορών (σημ. 24.2 της προσφυγής), ότι στο άρθρο 5.1 της Διακήρυξης δεν αναφέρεται ρητά και με σαφήνεια ποιο είναι το ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και η επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ, στα οποία υπόκεινται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, και δεν αναφέρεται ούτε η προβλεπόμενη παρακράτηση φόρου εισοδήματος επί του καθαρού ποσού της κάθε πληρωμής (σημ. 24.3 της προσφυγής).

Εξάλλου, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ενώ *«σε πολλά σημεία της Διακήρυξης (βλ., ενδεικτικά, το άρθρο 4.2 του Παρατήματος I- Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης της Διακήρυξης και το άρθρο 4.1 του Παραρτήματος II- Ειδικής Συγγραφή Υποχρεώσεων της Διακήρυξης) προβλέπονται συγκεκριμένες υποχρεώσεις αναφορικά με την λειτουργία του επίμαχου ΧΥΤΥ, σε κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν προβλέπεται το αναλυτικό πρόγραμμα λειτουργίας του ΧΥΤΥ*

Αριθμός απόφασης: 136/2018

(βάρδιες ανά ημέρα, προϋποθέσεις λειτουργίας το Σάββατο, την Κυριακή, τις αργίες κ.λπ.), καθιστώντας αδύνατο όχι μόνο σε οποιονδήποτε οικονομικό φορέα να συντάξει ορθή και ανταγωνιστική προσφορά, αλλά και να γίνει ο έλεγχος της νομιμότητας των υποβληθεισών προσφορών (λ.χ. έλεγχος ιδιαίτερα χαμηλής ή μη προσφοράς)» (σημ. 24.4 της προσφυγής).

Ως προδήλως ασαφής και αμφίσημος είναι και ο όρος στο άρθρο 2.2 της Διακήρυξης, κατά την προσφεύγουσα, δυνάμει του οποίου «*οι οικονομικοί φορείς απαιτείται [...] α) να διαθέτουν εμπειρία κατά τα τελευταία 5 έτη, σε λειτουργία τουλάχιστον δύο (2) παρόμοιων συμβάσεων ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ, και να έχει συμπληρωθεί τουλάχιστον ένα έτος λειτουργίας από τον διαγωνιζόμενο, βεβαιωμένης της καλής εκτέλεσης των συμβάσεων από τους αναθέτοντες φορείς*». Από κανένα στοιχείο της Διακήρυξης δεν προκύπτει ρητά και με σαφήνεια η έννοια της «παρόμοιας σύμβασης ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ», εμπειρία επί της οποίας απαιτείται για την τεχνική επάρκεια του υποψήφιου αναδόχου. Ενόψει δε και της ιδιαιτερότητας και ιδιομορφίας του επίμαχου ΧΥΤΥ να δέχεται δεματοποιημένο υπόλειμμα αντί για λοιπά απορρίμματα, όπως γίνεται σε άλλους ΧΥΤΑ, είναι εξαιρετικά αόριστο και ασαφές αν στην έννοια της παρόμοιας σύμβασης συγκαταλέγεται ειδικά έργο με δεματοποιημένο υπόλειμμα σε ΧΥΤΥ ή γενικά οποιοδήποτε άλλο έργο που αφορά ΧΥΤΑ, εν γένει. Η ασάφεια αυτή καθιστά αδύνατο όχι μόνο σε οποιονδήποτε οικονομικό φορέα να συντάξει ορθή και ανταγωνιστική προσφορά, αλλά και να γίνει ο έλεγχος της νομιμότητας των υποβληθεισών προσφορών» (σημ. 24.5 της προσφυγής).

Περαιτέρω, η προσφεύγουσα επαναλαμβάνει τον σχετικό με την προθεσμία πληρωμής του αναδόχου όρο που αναφέρει και στον πρώτο λόγο της προσφυγής, εν προκειμένω λόγω αντιφατικότητας με την αναφορά στα άρθρα 7.1 και 8 του Παραρτήματος II-ΕΣΥ των 30 ημερών και την αναφορά στο άρθρο 5.2 του ίδιου Παραρτήματος-ΕΣΥ των 90 ημερών από τον έλεγχο του λογαριασμού, οι οποίες προκαλούν πρόδηλη σύγχυση στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα (σημ. 24.6 της προσφυγής).

Εξάλλου, κατά την προσφεύγουσα, «*αντιφατική είναι η Διακήρυξη και ως προς τα σημεία που προβλέπουν τους τόνους του δεματοποιημένου υπολείμματος που δέχεται ο επίμαχος ΧΥΤΥ. Ειδικότερα, στο Παράρτημα III-*

Αριθμός απόφασης: 136/2018

Προϋπολογισμός Μελέτης της Διακήρυξης αναφέρονται 35.000 τόνοι δεματοποιημένου υπολείμματος. Στο άρθρο 3, όμως, του Παραρτήματος Ι-Αναλυτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της Σύμβασης της Διακήρυξης γίνεται λόγος για 24.000 τόνους. Η ποσότητα του υπολείμματος που θα γίνεται δεκτό από τον εν λόγω ΧΥΤΥ είναι εξαιρετικά κρίσιμο στοιχείο για τη σύνταξη της προσφοράς και κάθε αοριστία και ασάφεια, όπως εν προκειμένω, συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο μέτρο που παρεμποδίζει τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα να υποβάλει άρτια και συγκρίσιμη προσφορά» (σημ. 24.7 της προσφυγής).

Ως προδήλως ασαφή χαρακτηρίζει η προσφεύγουσα και τον όρο της Διακήρυξης στο άρθρο 4.7 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης σύμφωνα με τον οποίο «*Τα υλικά κοπής θα πρέπει να μεταφέρονται στο χώρο του ΧΥΤΑ Τεμπλονίου*» διότι «*δεν προκύπτει με σαφήνεια και ακρίβεια κατά πόσον η εν λόγω εργασία της μεταφοράς των υλικών κοπής στον χώρο του ΧΥΤΑ Τεμπλονίου περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της σύμβασης. Επιπλέον, στο μέτρο που η συγκεκριμένη εργασία δεν αναφέρεται ρητά μεταξύ αυτών που επιτρέπει η οικεία Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του επίμαχου ΧΥΤΥ (στο εξής: «ΑΕΠΟ»), ως προς το σημείο αυτό, εκτός από ασάφεια, συνάγεται και η κατάφωρη παρανομία της Διακήρυξης, λόγω παραβίασης των όρων της ΑΕΠΟ» (σημ. 24.8 της προσφυγής).*

Επιπλέον, η προσφεύγουσα αναφέρει ως προδήλως αντιφατικό το ότι στο άρθρο 6 της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (αυτοτελές αρχείο) προβλέπεται σε αντίθεση με τη Διακήρυξη (άρθρο 2.3.1), ότι το κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας- τιμής (σημ. 24.9 της προσφυγής).

Στο πλαίσιο του τρίτου λόγου της προσφυγής πάντα, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι στο άρθρο 1 του Παραρτήματος ΙΙ (βλ. και το άρθρο 4 του αυτοτελούς αρχείου ΕΣΥ) αναφέρονται ως συμβατικά στοιχεία τεύχη, τα οποία δεν υπάρχουν («Τεχνικές Προδιαγραφές») και δεν αναφέρονται τεύχη, τα οποία υπάρχουν (Παράρτημα Ι της Διακήρυξης ή Τίτλος Μελέτης, όπως αναφέρεται στο αυτοτελές αρχείο) (σημ. 24.10 της προσφυγής), ενώ συναφή ζητήματα αοριστίας και ασάφειας θέτει η προσφεύγουσα και αναφορικά με την

απαίτηση συμμόρφωσης σε πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης καθώς «**η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προσδιορίσει λεπτομερώς, στη διακήρυξη, όλες τις προδιαγραφές που αντιστοιχούν στο επίμαχο πιστοποιητικό. Διότι, μόνο με τον τρόπο αυτόν, καθίστανται σαφείς σε κάθε ενδιαφερόμενο οι απαιτούμενες από τη διακήρυξη προδιαγραφές. Η δε ύπαρξη του επίμαχου πιστοποιητικού πρέπει να αποτελεί απλώς τεκμήριο ικανοποίησης αυτών των προδιαγραφών. Οι διαγωνιζόμενοι, όμως, θα πρέπει να μπορούν να αποδείξουν την ικανοποίηση των απαιτούμενων προδιαγραφών και με άλλους τρόπους. Έτσι, δεν θα καθίσταται υποχρεωτικό, χωρίς προφανή λόγο, κάθε διαγωνιζόμενος να διαθέτει αυτό το πιστοποιητικό, εφόσον αυτός μπορεί να καλύψει, με άλλον τρόπο, τις απαιτούμενες προδιαγραφές. Ας σημειωθεί ότι η μνεία «ή ισοδύναμο» δίπλα στην απαίτηση συγκεκριμένου πιστοποιητικού δεν μπορεί να καλύψει την παράλειψη καθορισμού των λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών που αντιστοιχούν στο εν λόγω πιστοποιητικό. Εν προκειμένω, στο άρθρο 2.2.7 της Διακήρυξης ορίζεται ότι «...Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με: α) Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2008 ή ισοδύναμο, β) Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2004 ή ισοδύναμο, γ) Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία OHSAS 18001:2007/ ΕΛΟΤ 1801:2008 ή ισοδύναμο στο πεδίο διαχείρισης στερεών αποβλήτων...».** Ωστόσο, σε κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν γίνεται πλήρης και αναλυτική αναφορά στις συγκεκριμένες προδιαγραφές που απαιτούνται, αναφορικά με το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2008, το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2004 και το Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία OHSAS 18001:2007/ ΕΛΟΤ 1801:2008. **Η Διακήρυξη αρκείται απλώς στο να παραπέμπει στα παραπάνω πρότυπα, χωρίς να αναφέρει, ως όφειλε, λεπτομερώς τις αντίστοιχες προδιαγραφές, ώστε να καθίσταται σαφές στην εταιρία μας, καθώς και σε κάθε άλλο ενδιαφερόμενο, ποιο είναι ακριβώς το περιεχόμενο των προδιαγραφών που ζητούνται από τη Διακήρυξη. Με τον τρόπο αυτό, όμως, ενόψει της προαναφερθείσας νομολογίας του ΔΕΕ, η Διακήρυξη καθίσταται προδήλως ασαφής και παράνομη, η δε ύπαρξη των επίμαχων πιστοποιητικών ως, επί**

Αριθμός απόφασης: 136/2018

ποινή αποκλεισμού, προϋπόθεση συμμετοχής στον Διαγωνισμό καθίσταται παράνομη. Ας τονισθεί δε ότι η μνεία «ή ισοδύναμο» δίπλα στην απαίτηση των επίμαχων πιστοποιητικών ουδόλως μπορεί να καλύψει την παράλειψη καθορισμού των λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών που αντιστοιχούν στα εν λόγω πιστοποιητικά» (σημ. 25, 26 και 27 της προσφυγής).

Στον **τέταρτο** λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα επικαλείται την παράβαση των άρθρων 73, 75 και 78 του Ν.4412/2016 καθώς και τη μη νόμιμη παράλειψη πρόβλεψης της υποχρέωσης προσκόμισης του ΕΕΕΣ και των δικαιολογητικών κατακύρωσης για τον εκμισθωτή του ζητούμενου εξοπλισμού. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι «όπως γίνεται παγίως δεκτό και προκύπτει σαφώς τόσο από το άρθρο 78 του Ν. 4412/2016, όσο και από το άρθρο 63 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ως προς τον «δανεισμό» εμπειρίας, είναι προδήλως αδιάφορη η νομική φύση των δεσμών μεταξύ του διαγωνιζόμενου φορέα και του φορέα που «δανείζει» την εμπειρία. Για την εφαρμογή των κανόνων του «δανεισμού» εμπειρίας, κρίσιμο μόνο γεγονός είναι ο μὲν διαγωνιζόμενος φορέας να μην διαθέτει ο ίδιος την απαιτούμενη εμπειρία, ο δε «δανείζων» φορέας να την προσφέρει στον διαγωνιζόμενο φορέα, επί τη βάση οποιασδήποτε νομικής σχέσης. Άλλωστε, αντίθετη ερμηνεία θα απέληγε ενδεχομένως σε καταστρατήγηση των παραπάνω διατάξεων του Ν. 4412/2016, της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και των αντίστοιχων όρων της Διακήρυξης, λαμβανομένου, ιδίως, υπόψη ότι, μεταξύ των δικαιολογητικών που πρέπει να υποβληθούν για τον «δανείζοντα» την εμπειρία φορέα περιλαμβάνεται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), περιεχόμενο του οποίου αποτελούν γεγονότα ή καταστάσεις (ποινικές καταδίκες, διάπραξη επαγγελματικών παραπτώματων, πτώχευση, εκκαθάριση κ.λπ.) που συναρτώνται με τους κατά το άρθρο 73 του Ν. 4412/2016 (57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) λόγους αποκλεισμού από την διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, αλλά και με αυτή την ίδια την λειτουργία των επιχειρήσεων στον οικείο επαγγελματικό χώρο (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 284/2013, σκ. 14, 374/2013, σκ. 9, 405/2013, σκ. 12). Και τούτο, διότι, κρίσιμο για μία αναθέτουσα αρχή δεν είναι μόνο η εξασφάλιση ότι ένας οικονομικός φορέας διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρία, αλλά και ότι η εμπειρία αυτή παρέχεται -με οιονδήποτε τρόπο- από οικονομικό φορέα που δεν συντρέχει στο πρόσωπό

του κάποιος εκ των προβλεπόμενων λόγων αποκλεισμού, και το οποίο η αναθέτουσα αρχή δύναται να γνωρίζει ήδη από την υποβολή της προσφοράς του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα και όχι σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Εν προκειμένω, στο άρθρο 2.2. του Παραρτήματος Ι- Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Ο ανάδοχος του έργου θα χρησιμοποιεί ιδιόκτητο ή μισθωμένο από αυτόν κινητό εξοπλισμό κατάλληλο για τις εργασίες εντός του ΧΥΤΥ» (ίδιου περιεχομένου διατάξεις επαναλαμβάνονται και σε άλλα σημεία της Διακήρυξης, βλ., λ.χ., το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης). Κατά την ορθή ερμηνεία της Διακήρυξης, που πρέπει να λαμβάνει υπόψη τόσο τα άρθρα 75 και 78 του Ν. 4412/2016, όσο και τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υφίστανται δύο δυνατότητες κάλυψης της παραπάνω απαίτησης, ο διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας: α) να «έχει στη διάθεσή του» τον απαιτούμενο κινητό εξοπλισμό, ως ιδιοκτήτης αυτού, ή β) να «έχει στη διάθεσή του» τον απαιτούμενο κινητό εξοπλισμό, ως απλός κάτοχος του, δηλαδή να χρησιμοποιεί εξοπλισμό που ανήκει σε άλλον οικονομικό φορέα και να τον χρησιμοποιεί δυνάμει οιασδήποτε έννομης σχέσης έχει συνάψει με τον φορέα αυτόν (λ.χ. μίσθωσης). Ωστόσο, η δεύτερη περίπτωση, η οποία προβλέπεται ρητώς στην Διακήρυξη ως θεμιτός τρόπος κάλυψης των απαιτήσεων της Διακήρυξης, πρόκειται, παραλλήλως, για περίπτωση «δάνειας εμπειρίας». Ωστόσο, καίτοι, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, κρίνεται αναγκαία η υποβολή του ΕΕΕΣ και των λοιπών δικαιολογητικών του άρθρου 2 της Διακήρυξης και από τον εκμισθωτή του κινητού εξοπλισμού, ως «δανείζοντα την εμπειρία», κατά την υποβολή της προσφοράς και των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ουδεμία πρόβλεψη σχετικά με την υποχρέωση αυτή υπάρχει στη Διακήρυξη. Προβλέπεται μονάχα η υποχρέωση του αναδόχου να «...προσκομίσει τα έγγραφα κυριότητας ή κατοχής...» του εξοπλισμού (βλ. το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης). Με άλλα λόγια, η αναθέτουσα αρχή, παραλείποντας να προβλέψει την αναγκαιότητα της προσκόμισης των παραπάνω δικαιολογητικών (ΕΕΕΣ και δικαιολογητικά κατακύρωσης) και για τον τυχόν εκμισθωτή του απαιτούμενου κινητού εξοπλισμού, επιτρέπει να παρεισφρήσουν στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία φορείς, για τους οποίους δεν υπάρχει κανένα εχέγγυο ότι πληρούν

Αριθμός απόφασης: 136/2018

τις προϋποθέσεις, ιδίως του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016, κατά παράβαση των προαναφερθεισών διατάξεων και αρχών» (σημ. 29-31 της προσφυγής).

Στον **πέμπτο** και τελευταίο λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα επικαλείται την αντίθεση της Διακήρυξης με τα άρθρα 79 Α, 133, 203 και 205 του Ν.4412/2016. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι «καίτοι το άρθρο 79Α του Ν. 4412/2016 προβλέπει σαφώς ότι το ΕΕΕΣ είναι δυνατόν να υπογράφεται μόνο από το κατά περίπτωση εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα που υποβάλει προσφορά, στο άρθρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης προβλέπεται παρανόμως ότι το ΕΕΕΣ πρέπει να υπογράφεται, επί ποινή αποκλεισμού, από όλα τα πρόσωπα που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016, ανά περίπτωση» (σημ. 33.1 της προσφυγής), ότι «καίτοι το άρθρο 133 του Ν. 4412/2016 προβλέπει σαφώς συγκεκριμένες προϋποθέσεις μονομερούς λύσης της σύμβασης από την πλευρά της αναθέτουσας αρχής, στα άρθρα 3 και 12 (και στα άρθρα 8 και 17 του αυτοτελούς αρχείου) της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων προβλέπεται παρανόμως ότι η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να λύσει μονομερώς τη σύμβαση οποτεδήποτε, χωρίς να προβλέπεται καμία εκ των προϋποθέσεων του άρθρου 133 του Ν. 4412/2016. Σημειωτέον ότι στο άρθρο 4.6 της Διακήρυξης αναφέρονται οι διατάξεις του άρθρου 133 του Ν. 4412/2016. Με τον τρόπο, όμως, αυτόν, η Διακήρυξη προβλέπει έναν μη νόμιμο επιπλέον τρόπο μονομερούς λύσης της σύμβασης: όποτε το επιθυμήσει η Αναθέτουσα Αρχή» (σημ. 33.2 της προσφυγής), ότι «καίτοι το άρθρο 203 του Ν. 4412/2016 προβλέπει σαφώς τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία κήρυξης του αναδόχου έκπτωτου, η Διακήρυξη σε πολλά σημεία [βλ. το άρθρο 5.2 και 6.4 της Διακήρυξης και τα άρθρα 9, 11.2.2 και 12 (και τα άρθρα 14, 16.2 και 17.1 του αυτοτελούς αρχείου) της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων] προβλέπει παρανόμως διαφορετικές σε σχέση με το άρθρο 203 του Ν. 4412/2016 προϋποθέσεις και διαδικασίες κήρυξης του αναδόχου έκπτωτου. Μάλιστα, το διαφορετικό περιεχόμενο εντοπίζεται και μεταξύ των ίδιων των άρθρων της Διακήρυξης και των Παραρτημάτων της, καθιστώντας τη Διακήρυξη προδήλως ασαφή και παράνομη» (σημ. 33.3 της προσφυγής), ότι «καίτοι το άρθρο 205 του Ν. 4412/2016 προβλέπει σαφώς τη διαδικασία επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, το άρθρο 18 του

Αριθμός απόφασης: 136/2018

αυτοτελούς αρχείου της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων προβλέπει παρανόμως ότι η επίλυση των διαφορών θα γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 1418/1984» (σημ. 33.4 της προσφυγής).

11. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ως προς τον **πρώτο** λόγο ότι «Ο φορέας ως προκύπτει από το επισυναπτόμενο έντυπο παραλαβής γνωστοποίησης προέβη την 21-12-2017 και ώρα 11:38 π.μ. σε αποστολή της διακήρυξης με τίτλο "παροχή υπηρεσιών για την συντήρηση και λειτουργία ΧΥΤΥ Λευκίμμης" το οποίο έλαβε εσωτερικό αριθμό 17-734986-001. Στη συνέχεια ο φορέας την 21-12-2017 και ώρα 13:46:42 προέβη στην ανάρτηση στο ΚΗΜΔΗΣ του εντύπου που απεστάλη από την υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την παραλαβή του αιτήματός μας. Ακολούθως έλαβε χώρα η ανάρτηση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ 21-12-2017 και ώρα 14:00:59. Εκ των ανωτέρω συνάγεται αδιαμφισβήτητα ότι ακολουθήθηκε πλήρως και με την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία χρονική σειρά ανάρτηση της διακήρυξης στους προβλεπόμενους φορείς. Ως εκ τούτου συνάγεται και αποδεικνύεται ότι ουδόλως παραβιάζεται η νομοθεσία και δη τα άρθρα 36,65 και 66 του ν. 4412/2016 και της αντίστοιχης Οδηγίας. Εντωμεταξύ σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να παραβλεφθεί το γεγονός ότι η πρόθεση του νομοθέτη τόσο του κοινοτικού όσο και του εθνικού είναι να διασφαλίσει ότι η διακήρυξη θα αναρτηθεί επί «ίσοις όροις» τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε κοινοτικό και να εξασφαλίσει τα ίδια δεδομένα και χρονικά περιθώρια τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σε εθνικό. Κατά τούτο δε ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει ότι η πρόθεση του νομοθέτη πληρώθηκε απόλυτα αφού η τελική ημερομηνία κατάθεσης των προσφορών εκτείνεται πέραν των ελαχίστων 35 ημερών που ορίζει ο νόμος και επιπλέον ο χρόνος έναρξης του υπολογισμού της ανωτέρω ημερομηνίας ως ρητά ορίζεται από το νόμο άρχεται από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης και όχι από την ημερομηνία της δημοσίευσης από την Ένωση».

Περαιτέρω, σχετικά με τις διαφοροποιήσεις των Παραρτημάτων στο ΚΗΜΔΗΣ και στο ΕΣΗΔΗΣ αντίστοιχα, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι: «Στο οικείο πεδίο του ΚΗΜΔΗΣ αναρτάται εν όλω το συνολικό το περιεχόμενο της διακήρυξης χωρίς να αναρτώνται σε κάποιο πεδίο της ηλεκτρονικής πλατφόρμας αυτούσια τα τεύχη. Αυτό συμβαίνει μόνο στο πεδίο του ΕΣΗΔΗΣ

Αριθμός απόφασης: 136/2018

όπου αναρτάται σε ένα πεδίο η διακήρυξη εν όλω η οποία είναι πανομοιότυπη με την διακήρυξη η οποία έχει αναρτηθεί και στο ανάλογο πεδίο του ΚΗΜΔΗΣ και στη συνέχεια σε νέο "παράθυρο" αναρτάται το αυτούσιο κείμενο της συγγραφής των υποχρεώσεων, ως αυτούσιο παράρτημα όπως αυτό συντάχθηκε και υπογράφηκε από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία, πριν ενσωματωθούν τα άρθρα της στο κείμενο της διακήρυξης και αντίστοιχα αναρτάται σε έτερο "παράθυρο" το αυτούσιο παράρτημα της τεχνικής περιγραφής. Εξ αρχής λοιπόν διευκρινίζεται και είναι απόλυτα ευκρινές ότι το αυτούσιο και ενιαίο κείμενο της διακήρυξης το οποίο αναρτήθηκε στο ανάλογο πεδίο του ΚΗΜΔΗΣ και το αντίστοιχο που αναρτήθηκε στο πεδίο του ΕΣΗΔΗΣ είναι πανομοιότυπο. Οι διαφορές οι οποίες εντοπίζονται και καταγράφονται από την υπό κρίσιν προσφυγή εντοπίζονται μεταξύ των άρθρων του αυτούσιου παραρτήματος-κειμένου της συγγραφής υποχρεώσεων, όπως συντάχθηκε και υπογράφηκε πριν την σύνταξη της διακήρυξης προκειμένου να περιγραφούν οι υποχρεώσεις του αναδόχου και προκειμένου αυτές να ενταχθούν στο πλήρες κείμενο της διακήρυξης. Επειδή όπως είναι ευκρινές και εύκολα διαπιστώσιμο εις οιονδήποτε αντιπαραβάλλει το κείμενο της συγγραφής των υποχρεώσεων και της διακήρυξης ως σύνολο θα διαπιστώσει ότι τα άρθρα τα οποία παραλείπονται από το παράρτημα της συγγραφής υποχρεώσεων το οποίο έχει ενταχθεί στο κείμενο της διακήρυξης, (σε σχέση με τα άρθρα που περιλαμβάνονται στο πλήρες-αυτούσιο κείμενο της συγγραφής των υποχρεώσεων) είναι τα άρθρα τα οποία ούτως ή άλλως περιλαμβάνονται ανωτέρω στο πλήρες κείμενο της διακήρυξης και προκειμένου να μην γίνεται ανούσια και άσκοπη επανάληψη των ιδίων άρθρων αυτά παραλείπονται, καθώς έχουν ήδη αναφερθεί ανωτέρω ως προγενέστερα άρθρα της διακήρυξης. Συγκεκριμένα δε: το αναφερόμενο ως παραληφθέν άρθρο 1, παραλείπεται καθώς υπάρχει στην σελ. 5 της διακήρυξης με αριθμό 1.3, το παραληφθέν άρθρο 2, υπάρχει στην σελ. 6 της διακήρυξης με αριθμό 1.4 με τίτλο θεσμικό πλαίσιο το παραληφθέν άρθρο 3 με τίτλο στοιχεία αναθέτουσας αρχής υπάρχει στην σελ. 4 της διακήρυξης με τίτλο 1.1 στοιχεία αναθέτουσας αρχής το παραληφθέν άρθρο 6 αναφέρεται στην σελ. 5 της διακήρυξης με τίτλο είδος διαδικασίας το παραληφθέν άρθρο 7 αναφέρεται στην σελ. 12 της διακήρυξης με τίτλο 2.2.2 εγγυήσεις συμμετοχής

Αριθμός απόφασης: 136/2018

το παραληφθέν άρθρο 18 δεν ορίζει ουδεμία διαφοροποίηση από το νόμο, ώστε να αποτελεί ιδιαίτερο άρθρο. Το παραληφθέν άρθρο 19 ομοίως δεν συγγράφει ουδεμία υποχρέωση για τον ανάδοχο πλην του ότι αναφέρει ότι ισχύει η αναφερόμενη στο άρθρο 2 νομοθεσία. Περαιτέρω όσον αφορά τις ειδικότερες επισημάνσεις σε ειδικά άρθρα: Το αναφερόμενο άρθρο 8. 3 σε σχέση με το άρθρο 3.3.2 και 3.3.1 αντίστοιχα, το οποίο φέρει όμοιο τίτλο "σύμβαση- ορισμός εκπροσώπου" παραλείπεται γιατί αναφέρεται στο άρθρο 1 παρ. 2 της διακήρυξης. Το αναφερόμενο άρθρο 9.1 του αυτούσιου παραρτήματος της συγγραφής υποχρεώσεων στο άρθρο 9.1 παρ. 7 αναφέρει επί λέξει "ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει σε καθημερινή βάση και σε όλες τις βάρδιες λειτουργίας του έργου, όλο το αναγκαίο προσωπικό, σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές..." παραπέμποντας κατ' αυτόν τον τρόπο στο άρθρο 2.3 του παραρτήματος των Τεχνικών Προδιαγραφών. Ομοίως δε και η παράλειψη της αναφοράς στον ελάχιστο απαιτούμενο εξοπλισμό καλύπτεται από την διακήρυξη και το παράρτημα της τεχνικής περιγραφής άρθρο 2.2. Το αναφερόμενο στο άρθρο 7 και το αντίστοιχο άρθρο 12 της συγγραφής των υποχρεώσεων είναι προφανές ότι επρόκειτο περί τυπογραφικού εκ παραδρομής λάθους, το οποίο πέραν του γεγονότος ότι διευκρινίζεται εκ του νόμου, ο οποίος ορίζει τις 30 ημέρες ως χρόνο για την έγκριση του λογαριασμού, ο οποίος υπερισχύει, περαιτέρω αφορά εκ των λαθών τα οποία δίδεται εκ του νόμου δικαίωμα περί διόρθωσης αυτού, αφού διαφοροποιείται ουσιώδης όρος της διακήρυξης. Το αναφερόμενο σχετικά με το άρθρο 9 και το αντίστοιχο άρθρο 14 της συγγραφής υποχρεώσεων, είναι εμφανές ότι παραλείπεται καθώς απλώς γίνεται παράθεση αυτούσια του άρθρου 218 και των αντίστοιχων παραγράφων του νόμου 4412/2016 και ως εκ τούτου παραλείπονται. Το αναφερόμενο σχετικά με το άρθρο 6 της τεχνικής προσφοράς και το αντίστοιχο άρθρο 15 του αυτούσιου κειμένου της συγγραφής των υποχρεώσεων το οποίο περιγράφει το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς είναι πανομοιότυπο, περιλαμβάνονται όλα τα υποάρθρα και όλες οι υποχρεώσεις απλώς και στα δύο άρθρα παρατηρείται τυπογραφικό λάθος στην αρίθμησή τους, όμως τα υποάρθρα και οι υποχρεώσεις περιλαμβάνονται όλες και μάλιστα με την ίδια σειρά. Όσον αφορά το αναφερόμενο στο άρθρο 12 και το αντίστοιχο άρθρο 17.5 στο οποίο

παρατηρείται η διαφοροποίηση στη φράση "..μεταβατική διαχείριση..." και "...ΧΥΤΥ..." είναι προφανές ότι πρόκειται περί τυπογραφικού λάθους, το οποίο ούτως ή άλλως από το πλήρες κείμενο της διακήρυξης δεν εκλείπεται ουδεμία αμφιβολία ότι πρόκειται περί ΧΥΤΥ. Ομοίως τα ίδια ισχύουν για όλες τις διαφοροποιήσεις-παραλείψεις οι οποίες τυχόν διαπιστώνονται μεταξύ του αυτούσιου κειμένου της συγγραφής υποχρεώσεων η οποία έχει αναρτηθεί σε αυτούσιο "παράθυρο" του ΕΣΗΔΗΣ και του παραρτήματος της συγγραφής των υποχρεώσεων το οποίο περιλαμβάνεται ενσωματωμένο στο συνολικό κείμενο της διακήρυξης το οποίο επαναλαμβάνεται, το κείμενο της διακήρυξης που αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ είναι πανομοιότυπο αυτού που αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ. Οποιαδήποτε δε διαφοροποίηση ακόμη και αν διαπιστωθεί και μόνο εκ του λόγου ότι αφορά στην συγγραφή των υποχρεώσεων και όχι στους όρους της διακήρυξης ως ο νόμος δίδει την ευχέρεια, αναγνωρίζοντας τον παράγοντα του ανθρώπινου εκ παραδρομής λάθους και ως ρητά ορίζεται στο ενσωματωμένο παράρτημα 2 της διακήρυξης με τίτλο "Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων" στο άρθρο 1 αυτού με τίτλο "συμβατικά στοιχεία" και το αντίστοιχο άρθρο 4 του αυτούσιου κειμένου της συγγραφής υποχρεώσεων με τον όμοιο τίτλο "συμβατικά στοιχεία" "...τα τεύχη της μελέτης" ως εκ τούτου ρητά ορίζεται στην υπό κρίσιν διακήρυξη η σειρά ισχύος των τευχών σε περίπτωση ασυμφωνία αυτών. Περαιτέρω δε ως ρητά αναφέρεται στο πρότυπο τεύχος το οποίο έχει αναρτηθεί στην ΕΑΔΗΣΥ με επιμέλεια αυτής προς διευκόλυνση των υπηρεσιών αναφέρεται ρητά στις οδηγίες του παραρτήματος 1 σε. 57 "...τα πεδία που ακολουθούν στα Μέρη Α και Β κατωτέρω διαμορφώνονται κατά τρόπο ώστε να μην επαναλαμβάνονται οι ίδιες πληροφορίες, εφόσον έχουν ήδη αποτυπωθεί στα αντίστοιχα άρθρα της Διακήρυξης..." σημειωτέον δε ότι με τον όρο Α και Β εννοούνται τα παραρτήματα της συγγραφής των υποχρεώσεων και της περιγραφής του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Τέλος, επισημαίνεται και διευκρινίζεται ότι ο φορέας δεσμεύεται ότι όλες οι εκ παραδρομής και μη ουσιαστικές παραλείψεις θα συμπληρωθούν και θα αναρτηθούν στο ανάλογο πεδίο του ΕΣΗΔΗΣ ως προβλέπεται εκ του νόμου. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ουδόλως η προσβαλλόμενη διακήρυξη προσβάλλει τις διατάξεις του νόμου

Αριθμός απόφασης: 136/2018

καθώς το περιεχόμενο της Διακήρυξης του ΚΗΜΔΗΣ σε σχέση με αυτό που αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ δεν είναι διαφορετικό».

Σχετικά με τον **δεύτερο** λόγο, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι «ο φορέας ανάρτησε στο αντίστοιχο πεδίο την βεβαίωση παραλαβής του αιτήματος στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και μάλιστα προ της αναρτήσεως της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, ως εκ τούτου όλως παρελκυστικά αναφέρεται από την προσφεύγουσα το πραγματικό κενό στην διακήρυξη της αναγραφής της ημερομηνίας της αποστολής στην Ένωση, αφού το κενό αυτό έχει ήδη θεραπευθεί με την προηγούμενη της διακήρυξης ανάρτησης στο πεδίο του ΚΗΜΔΗΣ της βεβαίωσης παραλαβής του αιτήματος μας στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω όσον αφορά δε την υποτιθέμενη δυσκολία να αντιληφθεί η προσφεύγουσα την καταληκτική ημερομηνία λόγω του εμφανούς τυπογραφικού λάθους, κατ' αρχήν διευκρινίζεται ότι η ορθή καταληκτική ημερομηνία είναι σαφώς η 30-1-2018 και όχι 30-11(προφανώς πληκτρολογήθηκε δύο φορές το ψηφίο 1)-2017 (προφανής παραδρομή λόγω της λήξεως του έτους!!).

Πέραν τούτων αξίζει να σημειωθεί ως βεβαίως είναι ήδη γνωστό στην προσφεύγουσα λόγω της τεράστιας πείρας της στους δημοσίους διαγωνισμούς (και την αντίστοιχη ελάχιστη του φορέα λόγω της νεοσύστατης τεχνικής της υπηρεσίας) ότι τούτα τα τυπογραφικά και εκ παραδρομής λάθη, ευχερώς μπορούν να διορθωθούν και με διευκρινήσεις σε τεθέντα ερωτήματα και όχι με την υπερβολική αντίδραση της ακύρωσης ενός ολόκληρου διαγωνισμού, για μια υπηρεσία τόσο αναγκαία και επείγουσα για το νησί της Κέρκυρας.

Μια ακύρωση που θα ερχόταν σε ευθεία παραβίαση κεφαλαιωδών αρχών που πρέπει, να διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς και που ρητώς πια νομοθετικώς επιτάσσεται, να εφαρμόζονται στις διαγωνιστικές διαδικασίες, κατ' άρθρο 18 του ν. 4412/2016 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) («...Οι αναθέτουσες αρχές ... ενεργούν ... τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, ..., της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, ... και της προστασίας του περιβάλλοντος...»), αν αναλογιστεί κανείς αφενός τον προδήλως επουσιώδη χαρακτήρα όσων η προσφεύγουσα προβάλλει, αφετέρου το διακυβευόμενο

δημόσιο συμφέρον και το προστατευτέο περιβάλλον, υπό το πρίσμα της αρχής της εφαρμοστέας αρχής της αναλογικότητας. περιβάλλον, υπό το πρίσμα της αρχής της εφαρμοστέας αρχής της αναλογικότητας».

Σχετικά με τον **τρίτο** λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της ότι «η περιγραφή του περιεχομένου της τεχνικής περιγραφής προσφοράς στο παράρτημα 1 (αναλυτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) και στο αυτούσιο κείμενο της συγγραφής των υποχρεώσεων είναι πανομοιότυπα ως περιεχόμενο, πλην της αναρίθμησης και της διαφοροποίησης στην αρίθμηση αυτών. Πράγματι υπάρχει μια διαφοροποίηση μόνο στο παράρτημα 2 (ειδική συγγραφή υποχρεώσεων) όπως αυτό ενσωματώνεται στο κείμενο της διακήρυξης, καθώς προκύπτει ότι προφανώς εκ παραδρομής παραλείφθηκε η υποχρέωση περί περιβαλλοντικής παρακολούθησης, κενό όμως το οποίο καλύπτεται πρώτον από την προηγούμενη αναλυτική περιγραφή της τεχνικής προσφοράς στο πεδίο του παραρτήματος 1 που προηγείται του παραρτήματος 2, αλλά και από την σειρά ισχύος των τευχών ως ορίζονται στην διακήρυξη. Ως εκ τούτου ουδεμία αμφιβολία καταλείπεται ως προς το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς. Επί του ισχυρισμού δε περί αοριστίας του άρθρου της τεχνικής περιγραφής, ο ισχυρισμός ότι εισάγει κριτήρια αξιολόγησης είναι αβάσιμος καθώς είναι ευδιάκριτο ότι το κριτήριο του διαγωνισμού είναι η οικονομική προσφορά και μόνο ενώ η γενική αναφορά του άρθρου 6 παρ. 2 περί της τεχνικής έκθεσης-μεθοδολογίας εξειδικεύεται αμέσως στο ίδιο άρθρο, ώστε να μην καταλείπεται ουδεμία αμφιβολία περί των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνει η τεχνική προσφορά, αφού απαριθμούνται τα ελάχιστα κεφάλαια που πρέπει να περιλαμβάνει. Επί των εις την παρ. 24.2 της προσφυγής απαντάται επί του πρώτου λόγου προσφυγής. Επί των εις την παρ 24.3 αυτονόητο θεωρείται το γεγονός ότι το αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και τέλος υπέρ ΟΓΑ είναι αυτό που προβλέπεται κάθε φορά από την ισχύουσα νομοθεσία. Επί των εις την παρ 24.4 αβάσιμο λόγος, ο φορέας ορίζει τις απαιτήσεις και το αποτέλεσμα που επιδιώκει. Επί των εις την παρ 24.5 αβάσιμος λόγος, ο φορέας επιδιώκει να αναθέσει την υπηρεσία σε έναν οργανισμό, ο οποίος θα βεβαιώνει ότι δύναται βάσει προγενέστερης σύμβασης να προβεί σε καλή εκτέλεση της σύμβασης, ενώ με δεδομένο ότι στην Ελλάδα,

Αριθμός απόφασης: 136/2018

πιθανόν, δεν λειτουργεί άλλη μονάδα ΧΥΤΥ με δεματοποιημένο υπόλειμμα, είναι σαφές ότι οποιαδήποτε άλλη πρόβλεψη θα περιόριζε υπέρμετρα την συμμετοχή και θα χαρακτηριζόταν άκρως «φωτογραφική», παραβιάζοντας τις διατάξεις της νομοθεσίας. Επί των εις την παρ 24.6 έχει απαντηθεί στην ενότητα του πρώτου λόγου της προσφυγής. Επί των εις την παρ 24.7, εκ προφανούς τυπογραφικού λάθους υπάρχει διαφοροποίηση στους τόνους, διαφοροποίηση η οποία κάλλιστα θα μπορούσε να θεραπευθεί με την υποβολή διευκρινιστικού ερωτήματος και όχι με την υποβολή προσφυγής. Σε κάθε περίπτωση το ορθό είναι 35.000 τόνοι. Επί των εις την παρ 24.8 αβάσιμο λόγος, ο ανάδοχος καλείται να αναλάβει την εν γένει λειτουργία του ΧΥΤΥ Λευκίμμης, ως εκ τούτου και τον καθαρισμό του περιβάλλοντος χώρου, στον προϋπολογισμό της μελέτης υπάρχει ο υπολογισμός του κόστους του καθαρισμού του περιβάλλοντος χώρου. Παράλληλα όσον αφορά την παραβίαση της ΑΕΠΟ, αυτονόητο ότι εφόσον απαιτείται δενδροφύτευση απαιτείται και διατήρηση και η φροντίδα των δένδρων ή εφόσον απαιτούνται μέτρα πυροπροστασίας απαιτείται και ο καθαρισμός και η απομάκρυνση κλαδιών κλπ. Επί των εις την παρ 24.9 ουδεμία αμφιβολία καταλείπεται εις οιονδήποτε ενδιαφέρεται πραγματικά να υποβάλει προσφορά ότι το κριτήριο της ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, άλλωστε σε κανένα κεφάλαιο της διακήρυξης αναγράφεται ούτε ένα κριτήριο αξιολόγησης! Επί των εις την παρ 24.10 αβάσιμο λόγος, καθώς εφόσον αναφέρεται κάτι που δεν υπάρχει αυτονοήτως ότι δεν θα ληφθεί υπόψιν. Επί των εις τις παρ 25, 26, 27 σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν αναφέρεται ότι η υπηρεσία την οποία καλείται να εκτελέσει ο ανάδοχος πρέπει να πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές που να περιγράφονται σε προτυποποιημένο πιστοποιητικό, όπως αυτό περιγράφεται στην παρ. 25, αντιθέτως ορίζεται ότι ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει να συμμορφώνεται με τα συστήματα που αναφέρει αναλυτικά το εν λόγω άρθρο της διακήρυξης, κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας. Είναι σαφές δε ότι οι προδιαγραφές με τον τρόπο που επικαλείται η προσφεύγουσα και με τον τρόπο που αναφέρονται στην επικαλούμενη απόφαση, αφορούν προμήθεια και όχι παροχή υπηρεσίας. Εκ των ανωτέρω ευκρινώς συνάγεται ότι ουδεμία βάσιμη, (νόμω ή ουσία) αοριστία εμπεριέχεται στην υπό κρίσιν διακήρυξη, ενώ επίσης ευκρινώς συνάγεται ότι η

Αριθμός απόφασης: 136/2018

προσφεύγουσα ενδιαφέρεται πρωτίστως για την ακύρωση της διαδικασίας παρά για την θεραπεία τυχόν κενών της διακήρυξης και την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Ενώ επίσης είναι ηλίου φαινώτερον ότι από τις εντοπιζόμενες κατόπιν εξονυχιστικής έρευνας, εκ μέρους της προσφεύγουσας, υποτιθέμενες ασάφειες-αοριστίες κανένα έννομο αγαθό δεν θίγεται και ουδόλως παραβιάζεται ουδεμία είτε ουσιαστική είτε τυπική διάταξη της κείμενης νομοθεσίας τόσο εθνικής όσο και κοινοτικής».

Περαιτέρω, σχετικά με τον **τέταρτο** λόγο η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της ότι είναι αβάσιμος διότι είναι ευρέως γνωστές οι διατάξεις που διέπουν την μίσθωση και οι έννομες συνέπειες αυτής.

Τέλος, σχετικά με τον **πέμπτο** και τελευταίο λόγο η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της ότι είναι ομοίως αβάσιμος και απορριπτέος διότι «η διακήρυξη της διενέργειας δημόσιου διαγωνισμού, ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της τους συμμετέχοντες στον οικείο διαγωνισμό, αλλά και το νομικό πρόσωπο που τον έχει προκηρύξει, το οποίο υποχρεούται από την έναρξη και μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας να εφαρμόζει όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Ε.Σ. VI Τμ. 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Περαιτέρω, η ρητή παραπομπή της διακήρυξης σε συγκεκριμένες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τις καθιστά τμήμα του νομικού πλαισίου που διέπει τη διαγωνιστική διαδικασία, το οποίο δεσμεύει, κατά τα ανωτέρω, τόσο τη Διοίκηση όσο και τους υποψηφίους αναδόχους που συμμετέχουν σε αυτήν».

Ως προς το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι «από όλα τα ανωτέρω αβίαστα ως προελέχθη συνάγεται ότι ουδόλως θίγεται οποιοδήποτε δικαίωμα της προσφεύγουσας, πολλώ δε μάλλον ουδόλως από τις παρατυπίες-εκ παραδρομής λάθη και παραλείψεις η προσφεύγουσα παρεμποδίζεται ώστε να προετοιμάσει την καλύτερη δυνατή προσφορά και ουδόλως δυσχεραίνεται η συμμετοχή της στο διαγωνισμό. Ως

Αριθμός απόφασης: 136/2018

προελέχθη οι παραλείψεις-παρατυπίες της διακήρυξης είναι τέτοιες ώστε κάλλιστα μπορούσαν να διευκρινιστούν και να απαντηθούν με την μορφή διευκρινήσεων όπως προβλέπει ο νόμος, καθώς ουδεμία εξ αυτών δεν αφορά ουσιώδη διάταξη. Είναι γεγονός ότι παρατηρούνται μικρολάθη καθαρά εκ παραδρομής και τυπογραφικά τα οποία, ως προελέχθη θεραπεύονται υπό την μορφή διευκρινήσεων-διορθώσεων. Δεν πρέπει όμως να παραβλεφθεί το γεγονός ότι η διακήρυξη συντάχθηκε από μια νεοσύστατη τεχνική υπηρεσία η οποία από το σύνολο των λόγων της προσφυγής διαφαίνεται ότι ουσιωδώς συνέταξε και δημοσίευσε μια ορθή διακήρυξη καθώς ουδένας ουσιαστικός λόγος προσφυγής κατατέθηκε, με τον οποίο να παραβιάζεται κάποια αρχή από αυτές που επιδιώκει να προστατεύσει τόσο ο κοινοτικός όσο και ο εθνικός νομοθέτης, και κυρίως την αρχή της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης όλων των πιθανών υποψηφίων της κατά το δυνατόν μεγαλύτερης συμμετοχής ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για την διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος».

Τέλος επαναλαμβάνεται η αναγκαιότητα της άμεσης και της κατά το δυνατόν ταχύτερης ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας και της ανάδειξης αναδόχου, για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, διότι «μετά από μαραθώνιο αγώνα της Διοίκησης και των υπηρεσιών του Δήμου το φθινόπωρο του 2017 λειτούργησε στο Τεμπλόνι μονάδα μεταβατικής διαχείρισης των απορριμμάτων, με διαλογή, κομποστοποίηση και δεματοποίηση. Παράλληλα, με το ανωτέρω έργο, οι υπηρεσίες δρομολογούσαν όλα τα απαραίτητα προκειμένου ο κατασκευασμένος (ήδη γνωστό στο πανελλήνιο λόγω της παρουσίας των MAT) ΧΥΤΑ Λευκίμμης, να αποκατασταθεί από τις δολιοφθορές που είχε υποστεί, να μετατραπεί ως ΧΥΤΥ και να αδειοδοτηθεί προκειμένου τα δέματα του αδρανούς υπολείμματος τα οποία παράγονται από την μεταβατική διαχείριση του Τεμπλονίου να μεταφέρονται στο ΧΥΤΥ Λευκίμμης. Αμέσως μόλις εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του ΧΥΤΥ Λευκίμμης και παράλληλα με τις απαραίτητες ενέργειες για την αδειοδότηση της λειτουργίας του, ο φορέας εκπόνησε μελέτη προκειμένου να δημοπρατήσει την ανάθεση της λειτουργίας του και την μεταφορά σε αυτόν των δεμμάτων. Έχοντας υπόψιν τις δυσκολίες και τους χρόνους που απαιτούνται, ο φορέας μελέτησε και διαμόρφωσε χώρο

Αριθμός απόφασης: 136/2018

κατάλληλο για την προσωρινή αποθήκευση των παραγόμενων δεμάτων στο Τεμπλόνη, έως ότου αρχίσει η λειτουργία και η μεταφορά στο ΧΥΤΥ Λευκίμμης. Παρόλα αυτά όμως σήμερα, και λόγω αστάθμητων παραγόντων ο φορέας βρίσκεται αντιμέτωπος με το δεδομένο ότι ο χώρος ο οποίος προβλέφθηκε για την προσωρινή αποθήκευση βαίνει προς κορεσμό επίσης, και για το λόγο αυτό είναι αναγκαίο και επείγον να αρχίσει το συντομότερο δυνατό η μεταφορά των δεμάτων στο ΧΥΤΥ Λευκίμμης. Σε διαφορετική περίπτωση και σε ενδεχόμενη απρόβλεπτη καθυστέρηση, θα υποχρεωθεί ο φορέας να παύσει την λειτουργία της μεταβατικής διαχείρισης, λόγω αδυναμίας αποθήκευσης των παραγόμενων δεμάτων και κατά τούτο θα παύσει και η αποκομιδή των απορριμμάτων. Ενώ είναι απαραίτητο να τεθεί υπόψιν της αρμόδιας αρχής, ότι ο φορέας δεν είναι σε θέση να επιλέξει την λύση της ματαίωσης και επανυποβολής της διακήρυξης καθώς ενόψει του γεγονότος ότι δεν έχει εγκριθεί ο προϋπολογισμός του έτους 2018, ο οποίος σύμφωνα με την συνήθη πορεία των πραγμάτων, εγκρίνεται περί τον Μάρτιο του 2018. Ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν να δημοσιευθεί διαγωνισμός πριν από αυτό το διάστημα καθώς δεν θα υπάρχει εγκεκριμένος προϋπολογισμός. Ο φορέας, ΣΥΔΙΣΑ Κέρκυρας, δημοπρατεί ένα έργο άκρως αναγκαίο για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της διαχείρισης των απορριμμάτων, τόσο για την εξυπηρέτηση των μόνιμων κατοίκων και την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος όσο και ενόψει της επερχόμενης τουριστικής περιόδου του θέρους του 2018 και όλες τις παραμέτρους που έπονται και καταλαμβάνει αυτή. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η αρμόδια αρχή καλείται να αποφασίσει επί των λόγων της προσφυγής κατά της υπό κρίσιν διακήρυξης σταθμίζοντας και αξιολογώντας τα έννομα αγαθά, καθώς αφενός οφείλει να προστατεύσει το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας, το οποίο έγκειται στο δικαίωμά της να εξασφαλισθεί κατά το μέτρον του δυνατού η δυνατότητά της να υποβάλει επί ίσοις όροις με τους τυχόν συνυποψηφίους της, την πληρέστερη προσφορά της προκειμένου να της δοθεί επί ίσοις όροις η δυνατότητα να συμμετάσχει στην διαγωνιστική διαδικασία, υπό το πρίσμα των αρχών της διαφάνειας και της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των υποψηφίων και αφετέρου τη δημόσια υγεία ενός ολόκληρου νησιού 100.000 κατοίκων, και του εν γένει δημοσίου συμφέροντος όπως αυτό αντικατοπτρίζεται στην επερχόμενη τουριστική περίοδο, όπου κατά

Αριθμός απόφασης: 136/2018

τη συνήθη πορεία των πραγμάτων το νησί επισκέπτονται άνω του 1.000.000 τουρίστες»!

12. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις από 19-01-2018 διευκρινήσεις της, στο σημείο 1 αναφέρει ότι «η ορθή ποσότητα που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για τη σύνταξη της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς είναι οι 35.000 τόνοι», στο σημείο 2 ότι: «το άρθρο που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για τη σύνταξη της τεχνικής προσφοράς είναι το άρθρο 6 της διακήρυξης Περιεχόμενο τεχνικής προσφοράς» και, τέλος, στο σημείο 3 ότι: «ο χρόνος ο οποίος θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για την σύνταξη της οικονομικής σας προσφοράς είναι ο χρόνος που αναφέρεται στο άρθρο 13 της ΕΣΥ δηλαδή τριάντα (30) ημέρες από την έκδοση του σχετικού παραστατικού».

13. Επειδή στο άρθρο 18 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.

2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που

Αριθμός απόφασης: 136/2018

επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. 3. Οι ανάδοχοι δημοσίων συμβάσεων εντάσσονται κατά προτεραιότητα στα προγράμματα επιθεωρήσεων και ελέγχων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σύμφωνα με το π.δ. 113/2014 (Α' 180) και του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, σύμφωνα με το π.δ. 100/2014 (Α' 167), εφόσον πληρούν τα ειδικότερα κριτήρια που ορίζονται στις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών. 4. Η υποχρέωση της παραγράφου 2: (α) επισημαίνεται στα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 53 και (β) αποτελεί ειδικό όρο της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 130 [...]».

14. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. 2. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να συμμορφώνεται με: α) τις απαιτήσεις του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α' και β) τους κανόνες του παρόντος άρθρου και των άρθρων 22 και 37. Πέραν των ανωτέρω το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να τηρεί τα οριζόμενα: α) στο ν. 3979/2011 (Α' 138) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα νομοθεσία, ιδίως στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), το οποίο κυρώθηκε με την ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) και β) στο π.δ. 25/2014 (Α' 44). 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με: α) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής

Αριθμός απόφασης: 136/2018

σύναψης των δημόσιων συμβάσεων που συνάπτονται, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών, β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων και γ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν τη διαλειτουργική σύνδεση του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. με την Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Αρχής και τα πληροφοριακά συστήματα των αναθετουσών αρχών, και των πάσης φύσεως φορέων του δημόσιου τομέα, όπως το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τα σχετικά Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΜΕΚ, ΜΕΕΠ, κ.λπ.), του Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ του ν. 3862/2010 (Α' 112), όπως εκάστοτε ισχύει, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων έργων, και με κάθε άλλο πληροφοριακό σύστημα που κρίνεται απαραίτητο για την παρακολούθηση των δημοσίων συμβάσεων για ελεγκτικούς, δημοσιονομικούς, στατιστικούς και λοιπούς σκοπούς των φορολογικών ασφαλιστικών, δικαστικών και εισαγγελικών αρχών, καθώς, και με τα πληροφοριακά συστήματα της Ένωσης και άλλων κρατών-μελών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ρυθμίζονται, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν: α) τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πύλης ΕΣΗΔΗΣ, τη δομή και το περιεχόμενό της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3979/ 2011 και του ΠΗΔ, τη διαβάθμιση των χρηστών, τον τρόπο πρόσβασης και μελέτης των

Αριθμός απόφασης: 136/2018

εγγράφων των διαγωνισμών και τη δημιουργία και χορήγηση αντιγράφων με χρήση ΤΠΕ, τα αντίστοιχα αναγνωριστικά και διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα και μεθόδους εγγραφής, αυθεντικοποίησης, την πολιτική ασφάλειας του δικτυακού τόπου και την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών του ΕΣΗΔΗΣ, β) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών, γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων, δ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής και ε) τους όρους και προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν, σε τεχνικό επίπεδο, την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. 6. Στις συμβάσεις της παρ. 1 επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Αριθμός απόφασης: 136/2018

7. Στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. τηρείται Εθνικό Μητρώο Οικονομικών Φορέων Προμήθειας Αγαθών και Παροχής Υπηρεσιών».

15. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 38 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: « 1. Το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων («ΚΗΜΔΗΣ»), που συστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 4013/2011 στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή), έχει ως σκοπό τη συλλογή, την επεξεργασία και τη δημοσιοποίηση στοιχείων αναφορικά με τις συμβάσεις του παρόντος Βιβλίου, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς, προφορικώς ή με ηλεκτρονικά μέσα από αναθέτουσες αρχές και ΚΑΑ, εκτιμώμενης αξίας ίσης ή ανώτερης του ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ (άνευ ΦΠΑ) και ανεξαρτήτως διαδικασίας ανάθεσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του καθ' ύλην συναρμόδιου Υπουργού μπορούν να ορίζονται ειδικότερα οι συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου. 2. Η λειτουργία του ΚΗΜΔΗΣ τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α' 50) και των άρθρων 21 και 257. Η πρόσβαση στα στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των κρατικών απορρήτων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, των κανόνων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και του εταιρικού ή άλλου απορρήτου που προβλέπεται σε ειδικότερες διατάξεις. 3. Στο ΚΗΜΔΗΣ καταχωρίζονται από τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς και τις ΚΑΑ ηλεκτρονικά στοιχεία των ακόλουθων σταδίων για όλες τις συμβάσεις της παραγράφου 1: α) των πρωτογενών και των εγκεκριμένων αιτημάτων, δηλαδή των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης ή/και των αποφάσεων αρμοδίου οργάνου για τη δέσμευση πίστωσης, β) της προκήρυξης και της διακήρυξης, γ) της απόφασης ανάθεσης ή κατακύρωσης, δ) του συμφωνητικού και ε) κάθε εντολής πληρωμής. 4. Η καταχώριση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τουλάχιστον τα ακόλουθα επιμέρους στοιχεία: α) τον προϋπολογισμό, β) τον Αριθμό Ανάληψης Υποχρέωσης, εφόσον η δαπάνη υπάγεται στις διατάξεις του π.δ. 113/2010 (Α' 94), γ) τον κωδικό των αγαθών ή υπηρεσιών κατά το Κοινό

Αριθμός απόφασης: 136/2018

Λεξιλόγιο Δημοσίων Συμβάσεων (Common Procurement Vocabulary - CPV) του άρθρου 23, δ) το είδος της σύμβασης, δηλαδή προμήθεια, υπηρεσία, έργο, μελέτη ή τεχνική ή λοιπή συναφή επιστημονική υπηρεσία, ε) τη γεωγραφική περιοχή βάσει της Κοινής Ονοματολογίας των Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (Nomenclature of territorial units for statistics - NUTS) του τόπου εκτέλεσης, στ) την επωνυμία του οικονομικού φορέα, ζ) τον ΑΦΜ του οικονομικού φορέα, η) την αξία της σύμβασης, θ) τη χώρα καταγωγής/ εγκατάστασης του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατέθηκε η σύμβαση, ι) τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης και σε περίπτωση ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικού διαλόγου και διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση τις ειδικότερες περιστάσεις εκ των οριζόμενων στα άρθρα 26, 32, 266 και 267 που δικαιολογούν τη χρήση των διαδικασιών αυτών. Όσα από τα παραπάνω στοιχεία και έγγραφα αποτελούν αντικείμενο ανάρτησης στο «Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ», σύμφωνα με το ν. 3861/2010 (Α'112), όπως ισχύει, δεν καταχωρίζονται πρωτογενώς στο «Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ», αλλά αντλούνται αυτόματα από το ΚΗΜΔΗΣ. [...]

7. Οι πράξεις που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ ισχύουν από την καταχώριση τους σε αυτό, με την επιφύλαξη του άρθρου 66 και 296. Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγουν τις σχετικές δικονομικές ρυθμίσεις ως προς την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων, ούτε τις ρυθμίσεις των άρθρων 345 έως 374 ως προς την άσκηση των προσφυγών. Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ των στοιχείων (μεταδομένων) που καταχωρίστηκαν στο ΚΗΜΔΗΣ και του κειμένου της πράξης που αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ, κατισχύει το κείμενο της πράξης. Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ του κειμένου της πράξης που αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ και του κειμένου του πρωτοτύπου εγγράφου της πράξης κατισχύει το κείμενο του πρωτοτύπου εγγράφου της πράξης. Με ευθύνη του προσώπου ή του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη γίνονται αμελλητί οι αναγκαίες διορθώσεις στα στοιχεία καταχώρισης (μεταδεδομένα) ή στο κείμενο που έχει αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ.

8. Η καταχώριση δημοσίων συμβάσεων στο ΚΗΜΔΗΣ, καθώς και η αναφορά του Αριθμού Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ), αποτελούν στοιχεία της κανονικότητας της δαπάνης, με την έννοια ότι η ύπαρξη ΑΔΑΜ εξομοιώνεται με δικαιολογητικό που απαιτείται κατά την παρ. 2 του άρθρου 91

Αριθμός απόφασης: 136/2018

του ν. 4270/2014 (Α΄143). Αρκεί η επίκληση του ΑΔΑΜ για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των πράξεων που καταχωρίζονται τόσο κατά τη διεκπεραίωση υποθέσεων των διοικούμενων όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ φορέων του Δημοσίου. Η έκδοση ξεχωριστών ΑΔΑΜ αφορά στα έγγραφα που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ. 9. Η δημοσίευση της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ αντικαθιστά την υποχρέωση δημοσίευσης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, υπό την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 376.10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα δύνανται να ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διασύνδεση και τη διαλειτουργικότητα του ΚΗΜΔΗΣ με το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων έργων, καθώς και με κάθε άλλο πληροφοριακό σύστημα που κρίνεται απαραίτητο για την παρακολούθηση από τις υπηρεσίες του Δημοσίου των δημοσίων συμβάσεων για ελεγκτικούς, δημοσιονομικούς, στατιστικούς και λοιπούς σκοπούς».

16. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 53 του Ν.4412/2016 :
«1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως: α) την επωνυμία της αναθέτουσας αρχής, β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους, γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικού μηχανήματος (FAX), τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής, δ) τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την αποσφράγιση (π.χ. τόπος αποσφράγισης), καθώς και τα

Αριθμός απόφασης: 136/2018

πρόσωπα που δικαιούνται να συμμετέχουν στην διαδικασία, ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και, εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους, στ) το είδος της διαδικασίας, ζ) την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής, η) το νόμισμα της προσφερόμενης τιμής, θ) τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος, σύμφωνα και με την παρ. 10, ι) τις απαιτούμενες εγγυήσεις τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, το χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, όλους τους σχετικούς όρους αυτών, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται, ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων, γ) τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 59, ιδ) τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών, ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 ιστ) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών, ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής, ιθ) οποιεσδήποτε τροποποιήσεις με τη μορφή σαφών, ακριβών και κατηγορηματικών ρητρών αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως ρητρών αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεων, κατά το άρθρο 132, κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.), κα) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης, κβ) όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον

Αριθμός απόφασης: 136/2018

τρόπο διάθεσης των εγγράφων της σύμβασης, κγ) τη διαδικασία πρόσβασης των υποψηφίων και προσφερόντων στα δικαιολογητικά, στις τεχνικές και οικονομικές προσφορές, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 70 και στην κείμενη νομοθεσία, κδ) επιπλέον των ανωτέρω, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων: αα) τον προϋπολογισμό δημοπράτησης, το τιμολόγιο δημοπράτησης, την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, την τεχνική περιγραφή, την τεχνική μελέτη ή/και τη διαμόρφωση αυτών μετά την κατακύρωση της σύμβασης, σύμφωνα με την προσφορά του αναδόχου, ββ) τον τρόπο σύνταξης και υποβολής των οικονομικών προσφορών, γγ) αμοιβή των αξιολογότερων μελετών, όπου κρίνεται αναγκαίο, δδ) το απαιτούμενο στάδιο της μελέτης που πρέπει να υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς, στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 50, εε) στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 50 τα σχέδια συμβολαίου οροφокτησίας, κανονισμού λειτουργίας, πινάκων ποσοστών συνιδιοκτησίας και κατανομών των κοινόχρηστων δαπανών ή δαπανών για τα κοινόκτητα πράγματα, προσυμφώνων σταδιακής μεταβίβασης ποσοστών του οικοπέδου ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών, στστ) στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 50, το είδος και την έκταση των διατιθεμένων ανταλλαγμάτων, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγωγή σε κοινή βάση, εξέταση και βαθμολόγηση τόσο των τεχνικών προσφορών όσο και των οικονομικών, κε) επιπλέον των ανωτέρω, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών: αα) το τεύχος τεχνικών δεδομένων, τη συγγραφή υποχρεώσεων, το τεύχος προεκτιμώμενων αμοιβών ή/και τη διαμόρφωση αυτών μετά την κατακύρωση της σύμβασης, σύμφωνα με την προσφορά του αναδόχου, ββ) την κατηγορία μελέτης, κατά την περίπτωση (15) της παρ. 3 του άρθρου 2 που απαιτείται για κάθε επί μέρους μελετητικό αντικείμενο της σύμβασης, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα τεχνικής καταλληλότητας γενικής εμπειρίας ανά κατηγορία μελέτης, που αντιστοιχεί στην προς ανάθεση σύμβαση, γγ) την προεκτιμώμενη αμοιβή ή το κατ' αποκοπή τίμημα για την αμοιβή όλων των πρώιμων σταδίων στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 51, δδ) την εξειδίκευση των πρώιμων σταδίων των κύριων ή και υποστηρικτικών μελετών στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 51

εε) τις προδιαγραφές εκπόνησης της μελέτης κατά το άρθρο 196, κστ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία απαιτείται κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221). 3. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση. 4. Οι αναθέτουσες αρχές δεν επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς δαπάνη για τη λήψη των εγγράφων της σύμβασης, πλην της δαπάνης που αντιστοιχεί στο κόστος αναπαραγωγής τους και της ταχυδρομικής αποστολής τους. 5. Πρότυπα εγγράφων σύμβασης με δεσμευτική ισχύ εκδίδονται από την Αρχή, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου. 6. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών, λοιπά πρότυπα τεχνικού περιεχομένου των περιπτώσεων κδ' και κε' της παρ. 2, με δεσμευτική ή μη ισχύ, καθώς και σχετικές εγκύκλιοι εκδίδονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. 7. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, πέραν των ανωτέρω, κατά τη σύνταξη των εγγράφων της σύμβασης, ισχύουν και τα ακόλουθα: α) Κατά την έγκριση της διακήρυξης το υπάρχον στην εγκεκριμένη μελέτη σχέδιο διακήρυξης προσαρμόζεται, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα τεύχη διακήρυξης εφόσον αυτό απαιτείται. Επίσης, γίνεται και αναγκαία προσαρμογή των άλλων στοιχείων της μελέτης που συνεπάγεται η αλλαγή της διακήρυξης. β) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από αίτημα της αναθέτουσας αρχής και ύστερα από γνώμη του Τμήματος Κατασκευών του Συμβουλίου Δημόσιων Έργων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, μπορεί να προστίθενται στη διακήρυξη επιπλέον όροι, που αφορούν την τεχνική και οικονομική ικανότητα όταν τούτο ενδείκνυται από το είδος ή την πολυπλοκότητα του προς ανάθεση έργου. γ) Με τα έγγραφα της σύμβασης επιτρέπεται να αναλάβει ο ανάδοχος την αναγκαία συμπλήρωση ή προσαρμογή των στοιχείων της μελέτης προς τα δεδομένα του εδάφους. δ) Η διακήρυξη μνημονεύει τα τεχνικά τεύχη και σχέδια που μαζί με αυτήν αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση της σύμβασης. Σε

Αριθμός απόφασης: 136/2018

περίπτωση διαδικασίας διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 ή απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118, τα τεύχη αυτά προσδιορίζονται στη σύμβαση.

ε) Τα τεχνικά τεύχη είναι σχέδια και κείμενα που δίνουν εικόνα του έργου που πρόκειται να κατασκευαστεί και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο ανάδοχος με τη σύμβαση (τεχνική περιγραφή, συγγραφές υποχρεώσεων κ.λπ.). στ) Ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας αποτελεί ένδειξη της προεκτίμησης του κόστους του έργου και ανώτατο όριο προσφοράς, όταν τα έγγραφα της σύμβασης δεν ορίζουν ρητά ότι επιτρέπονται προσφορές μεγαλύτερες από τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας ή αρνητικές εκπτώσεις. Ο προϋπολογισμός μπορεί να είναι αναλυτικός ή να περιλαμβάνει κατ' αποκοπή τίμημα για το έργο ή τμήματά του. ζ) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εγκρίνεται Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους. η) Ο Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών, μετά την έγκρισή του, ισχύει υποχρεωτικά για όλες τις αναθέτουσες αρχές που δημοπρατούν δημόσιες συμβάσεις έργων. θ) Στις τιμές του προϋπολογισμού και του τιμολογίου, τόσο της υπηρεσίας όσο και της προσφοράς, περιλαμβάνεται κάθε σχετική δαπάνη, καθώς και τα γενικά έξοδα και όφελος της εργοληπτικής επιχείρησης. Αν γίνεται ρητή μνεία στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να προστίθεται στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους, που ορίζεται σε δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η με αρ.πρωτ. 8371/27.7.2016 συμφωνία μεταξύ Εργοληπτικών Ενώσεων και Π.Ο.ΕΜΔΥΔΑΣ, όπως ισχύει ή τυχόν μελλοντικές συμφωνίες. ι) Ο προϋπολογισμός της αναθέτουσας αρχής, όταν είναι αναλυτικός, ομαδοποιεί τις ομοειδείς εργασίες με ένδειξη του αθροίσματος της δαπάνης κάθε ομάδας. Αν δεν υπάρχει τέτοια ομαδοποίηση, νοείται ότι το σύνολο των εργασιών είναι μία ομάδα. Στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 95 ο προϋπολογισμός πρέπει υποχρεωτικά να αναλύεται σε «Ομάδες εργασιών» ανά κατηγορία έργων. Οι «Ομάδες Εργασιών» ανά κατηγορία έργων καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης β' της παρ. 2 του

Αριθμός απόφασης: 136/2018

άρθρου 95, οι τιμές του τιμολογίου μπορεί να είναι αναλυτικές ή περιληπτικές για ολοκληρωμένα τμήματα σύνθετων εργασιών ή να είναι κατ' αποκοπή τιμές για ευρύτερα τμήματα του έργου ή για όλο το έργο. Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 125, για έργα που η προμέτρηση των εργασιών είναι δύσκολη ή αδύνατη, όπως ιδίως έργα συντηρήσεων, επισκευών, βελτιώσεων, ανακαινίσεων, αναστηλώσεων, άρσης καταπτώσεων και για ύψος προϋπολογισμού έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., μπορεί ο προϋπολογισμός να μην περιλαμβάνει ποσότητες των επιμέρους εργασιών, αλλά μόνο την κατ' εκτίμηση δαπάνη του συνόλου κάθε ομάδας ομοειδών εργασιών και το γενικό σύνολο.

ια) Η αναθέτουσα αρχή χορηγεί έντυπο συμπλήρωσης οικονομικής προσφοράς ή περιλαμβάνει σχετικό υπόδειγμα στα έγγραφα της σύμβασης, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 94 και 124 έως 126.

ιβ) Στις περιπτώσεις του άρθρου 50, με τα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να ζητείται από τους οικονομικούς φορείς, ο προσδιορισμός τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επιμέρους στοιχείων του έργου, η υποβολή προτάσεων - λύσεων σε δεδομένο τεχνικό πρόβλημα, ο καθορισμός της προθεσμίας για την αποπεράτωση κατασκευής του έργου και κοστολόγηση του κύκλου ζωής του έργου, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης. ιγ) Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 50 ο

«Κανονισμός Μελετών Έργου», ο οποίος συντάσσεται από την αναθέτουσα αρχή, ειδικά για το προς ανάθεση έργο ή υπάρχει και εφαρμόστηκε σε παρόμοια έργα, περιλαμβάνει τις ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές εκπόνησης των μελετών που θα υποβληθούν από τους οικονομικούς φορείς και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των εγγράφων της σύμβασης. 8. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, πέραν των αναφερομένων στις παραγράφους 1 έως 6, κατά τη σύνταξη των εγγράφων της σύμβασης εφαρμόζονται και τα παρακάτω:

α) Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης περιλαμβάνει τις προβλέψιμες προεκτιμώμενες αμοιβές των επί μέρους μελετών και τεχνικών υπηρεσιών που απαρτίζουν τη σύμβαση. Στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δέκα πέντε τοις εκατό (15%) ως απρόβλεπτες

δαπάνες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 186.

β) Η προεκτιμώμενη αμοιβή αποτελεί γινόμενο των μονάδων φυσικού αντικειμένου και λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων του προς μελέτη έργου, όπως προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων του έργου, με τις τιμές αμοιβών, ανά κατηγορία έργου και μονάδα φυσικού αντικειμένου, του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών της περίπτωσης δ'. Όταν στην προς ανάθεση σύμβαση περιλαμβάνονται μελέτες κατηγοριών οι οποίες δεν τιμολογούνται στον Κανονισμό της περίπτωσης δ', η προεκτιμώμενη αμοιβή υπολογίζεται κατά περίπτωση από την αναθέτουσα αρχή, με βάση ποσοτικά στοιχεία που προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων και τις ειδικές διατάξεις περί αμοιβής των κατηγοριών αυτών, εφόσον ισχύουν, άλλως από συγκριτικά στοιχεία για αμοιβές συναφών μελετών ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών.

γ) Για ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες (όπως ιδίως γεωτεχνικές έρευνες και τοπογραφικές μελέτες), για τις οποίες δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός μονάδων φυσικού αντικειμένου, τίθεται συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή ανά κατηγορία, ως ανώτατο όριο δαπάνης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει αθροιστικά για όλες τις κατηγορίες το ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Μελετών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, εγκρίνεται, με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και τεχνικών υπηρεσιών, που περιλαμβάνει: (αα) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, με βάση, κυρίως, τα προβλεπόμενα στάδια μελέτης και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων, ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή και (ββ) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών τεχνικών υπηρεσιών είτε ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, λαμβάνοντας υπόψη και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή είτε ανά μονάδα χρόνου απασχόλησης των προσώπων (ανθρωπομήνες) που ασχολούνται με την παροχή της υπηρεσίας, με βάση τα

Αριθμός απόφασης: 136/2018

προσόντα και την εμπειρία τους. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η εφαρμογή των τιμών του κανονισμού για τον καθορισμό της προεκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων είναι υποχρεωτική για τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες λαμβάνουν επιπρόσθετα υπόψη όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν, κατά την κρίση τους, τη συνολική δαπάνη της σύμβασης, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της και τον επικαιροποιημένο φάκελο της δημόσιας σύμβασης. Οι τιμές του κανονισμού αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, με βάση τον επίσημο δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους. Μέχρι τις 20 Μαρτίου κάθε έτους αποστέλλεται από την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σχετικό έγγραφο ενημέρωσης προς τις αναθέτουσες αρχές. Οι διακηρύξεις που εγκρίνονται μετά την ημερομηνία αυτή λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη την αναπροσαρμογή των τιμών, για τον προσδιορισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής. ε) Η αναθέτουσα αρχή χορηγεί έντυπο συμπλήρωσης οικονομικής προσφοράς ή περιλαμβάνει σχετικό υπόδειγμα στη διακήρυξη, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 95.

9. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται χρόνος παράδοσης των αγαθών μεγαλύτερος των δώδεκα (12) μηνών, μπορεί να περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, υπό τους όρους του άρθρου 132. Στην περίπτωση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης ο τύπος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής. Χρόνος εκκίνησης της αναπροσαρμογής είναι η ημερομηνία υποβολής των προσφορών που καθορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης και υπολογίζεται μέχρι και την ημερομηνία παράδοσης των αγαθών. Σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται να παραδοθούν μετά την παρέλευση των δώδεκα (12) μηνών. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης, με υπαιτιότητα του αναδόχου, ο χρόνος παράτασης δεν λαμβάνεται υπόψη για την αναπροσαρμογή. Προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.

10. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής γενικών υπηρεσιών, μπορεί να ορίζεται με σαφήνεια στα έγγραφα της σύμβασης όρος

Αριθμός απόφασης: 136/2018

περί αναπροσαρμογής της τιμής, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος αναπροσαρμογής αυτής.

17. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι:

«1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της [...]. 2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο» [...] 4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται

Αριθμός απόφασης: 136/2018

από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα [...].».

18. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 63 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «Οι προκηρύξεις σύμβασης χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού για όλες τις διαδικασίες, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 26 και του άρθρου 32. Οι προκηρύξεις σύμβασης περιέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Μέρος Γ΄ του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α΄ και δημοσιεύονται, σύμφωνα με το άρθρο 65. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων».

19. Επειδή στο ΜΕΡΟΣ Γ΄ του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α΄ του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις προκηρύξεις δημοσίων συμβάσεων είναι οι κάτωθι: «1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και διεύθυνση διαδικτύου της αναθέτουσας αρχής και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες. 2. Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή διεύθυνση διαδικτύου στην οποία θα υπάρχει ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης. Όταν δεν διατίθεται ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν πρόσβαση για τους λόγους που αναφέρονται στο τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 67, υποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση στα έγγραφα σύμβασης. 3. Τύπος αναθέτουσας αρχής και κύρια δραστηριότητα που ασκεί 4. Κατά περίπτωση, διευκρίνιση ότι η αναθέτουσα αρχή είναι ΚΑΑ ή ότι πρόκειται για άλλη μορφή από κοινού διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης. 5. Κωδικοί CPV· εάν η σύμβαση διαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα. 6. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση συμβάσεων έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών. Στην

περίπτωση που η σύμβαση διαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα. 7. Περιγραφή της δημόσιας σύμβασης: φύση και έκταση των έργων, φύση και ποσότητα ή αξία των προμηθειών, φύση και έκταση των υπηρεσιών. Εάν η σύμβαση διαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα. Κατά περίπτωση, περιγραφή τυχόν προαιρέσεων. 8. Εκτιμώμενη συνολική τάξη μεγέθους της σύμβασης ή των συμβάσεων· όταν η σύμβαση διαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα. 9. Αποδοχή ή απαγόρευση εναλλακτικών προσφορών. 10. Το χρονοδιάγραμμα παράδοσης ή παροχής προμηθειών, έργων ή υπηρεσιών και, στο μέτρο του δυνατού, η διάρκεια της σύμβασης. [...]

11. Οι προϋποθέσεις συμμετοχής, στις οποίες περιλαμβάνονται: α) όπου ενδείκνυται, διευκρίνιση αν πρόκειται για δημόσια σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεστεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας· β) όπου ενδείκνυται, διευκρίνιση του κατά πόσον η παροχή της υπηρεσίας ανατίθεται αποκλειστικά, βάσει διατάξεων νόμου ή διοικητικών πράξεων, σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατηγορία· μνεία της σχετικής διάταξης νόμου ή διοικητικής πράξης· γ) κατάλογος με σύντομη περιγραφή των κριτηρίων που αφορούν την προσωπική κατάσταση των οικονομικών φορέων τα οποία ενδέχεται να επιφέρουν τον αποκλεισμό τους και των κριτηρίων επιλογής· ελάχιστο επίπεδο ή ελάχιστα επίπεδα ικανοτήτων που ενδεχομένως απαιτούνται· αναφορά των απαιτούμενων πληροφοριών (υπεύθυνες δηλώσεις, τεκμηρίωση). 12. Είδος διαδικασίας ανάθεσης· όπου ενδείκνυται, αιτιολόγηση της προσφυγής στην επισπευσμένη διαδικασία (στην περίπτωση των ανοικτών, των κλειστών διαδικασιών και των ανταγωνιστικών διαδικασιών με διαπραγμάτευση). [...]. Σε περίπτωση που η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, αναφορά της δυνατότητας υποβολής προσφορών για ένα, περισσότερα ή όλα τα τμήματα· αναφορά της πιθανότητας περιορισμού του αριθμού των τμημάτων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα. Όταν η σύμβαση δεν υποδιαιρείται σε τμήματα, εξήγηση των σχετικών λόγων, εκτός εάν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται σε χωριστή έκθεση. [...]

17. Κατά περίπτωση, ειδικοί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης ή των συμβάσεων. 18. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την ανάθεση της

Αριθμός απόφασης: 136/2018

σύμβασης ή των συμβάσεων. Εκτός από την περίπτωση κατά την οποία η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά προσδιορίζεται μόνο με κριτήριο την τιμή, τα κριτήρια που συνιστούν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά καθώς και η στάθμιση των κριτηρίων αυτών αναφέρονται εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές ή, στην περίπτωση του ανταγωνιστικού διαλόγου, στο περιγραφικό έγγραφο. 19. Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών (ανοικτή διαδικασία) ή των αιτήσεων συμμετοχής (κλειστές διαδικασίες, ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση, δυναμικά συστήματα αγορών, ανταγωνιστικοί διάλογοι, συμπράξεις καινοτομίας). 20. Διεύθυνση στην οποία διαβιβάζονται οι προσφορές ή οι αιτήσεις συμμετοχής. 21. Στην περίπτωση των ανοικτών διαδικασιών: α) χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο προσφέρων δεσμεύεται από την προσφορά του· β) ημερομηνία, ώρα και τόπος αποσφράγισης των προσφορών· γ) πρόσωπα τα οποία επιτρέπεται να παρίστανται στην αποσφράγιση. 22. Η γλώσσα ή οι γλώσσες στις οποίες μπορούν να συνταχθούν οι προσφορές ή οι αιτήσεις συμμετοχής. 23. Κατά περίπτωση, διευκρίνιση αν: α) γίνεται δεκτή η ηλεκτρονική υποβολή προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής· β) θα χρησιμοποιηθούν ηλεκτρονικές παραγγελίες· γ) θα γίνει δεκτή η ηλεκτρονική τιμολόγηση· δ) θα χρησιμοποιηθούν ηλεκτρονικές πληρωμές. 24. Πληροφορίες σχετικά με το αν η σύμβαση σχετίζεται με έργο και/ή πρόγραμμα που χρηματοδοτείται με πόρους της Ένωσης. 25. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Ακριβείς πληροφορίες όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες. 26. Ημερομηνία ή ημερομηνίες και αναφορά των στοιχείων προηγούμενων δημοσιεύσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που σχετίζονται τη σύμβαση ή τις συμβάσεις που δημοσιοποιείται με την παρούσα. [...] 28. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης. 29. Διευκρίνιση του αν η σύμβαση εμπίπτει ή όχι στη ΣΔΣ. 30. Οποιοσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες».

20. Επειδή στο άρθρο 65 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 62, 63 και 64 περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Παράρτημα V του Προσαρτήματος Α' υπό τη μορφή τυποποιημένων εντύπων, συμπεριλαμβανομένων και των τυποποιημένων εντύπων για τα διορθωτικά. 2. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 62 έως 64 συντάσσονται, διαβιβάζονται με ηλεκτρονικά μέσα στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης και δημοσιεύονται, σύμφωνα με το Παράρτημα VIII του Προσαρτήματος Α'. 3. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 62 έως 64 δημοσιεύονται εξ ολοκλήρου στην επίσημη(-ες) γλώσσα(-ες) των θεσμικών οργάνων της Ένωσης που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή. Αυθεντικό θεωρείται μόνο το (τα) κείμενο(-α) που δημοσιεύεται (-ονται) στη γλώσσα αυτή ή στις γλώσσες αυτές. Μία περίληψη των σημαντικότερων στοιχείων κάθε προκήρυξης/γνωστοποίησης δημοσιεύεται και στις λοιπές επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. 4. Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης διασφαλίζει ότι εξακολουθεί να δημοσιεύεται το πλήρες κείμενο και η περίληψη των προκαταρκτικών προκηρύξεων όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 62, καθώς και οι προκηρύξεις διαγωνισμών για την εισαγωγή ενός δυναμικού συστήματος αγορών όπως αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 4 του άρθρου 33: α) αν πρόκειται για προκαταρκτικές προκηρύξεις, για 12 μήνες ή μέχρι την παραλαβή γνωστοποίησης συναφθείσας σύμβασης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 64, στην οποία αναφέρεται ότι δεν θα ανατεθούν περαιτέρω συμβάσεις κατά τη διάρκεια της δωδεκάμηνης περιόδου που καλύπτεται από την προκήρυξη του διαγωνισμού. Ωστόσο, στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, η προκαταρκτική προκήρυξη που αναφέρεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 108 εξακολουθεί να δημοσιεύεται μέχρι τα τέλη της αρχικά αναφερθείσας περιόδου ισχύος ή μέχρι την παραλαβή γνωστοποίησης συναφθείσας σύμβασης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 64, στην οποία αναφέρεται ότι δεν θα ανατεθούν περαιτέρω συμβάσεις κατά τη διάρκεια της δωδεκάμηνης περιόδου που καλύπτεται από την προκήρυξη του διαγωνισμού, β) αν πρόκειται για προκηρύξεις διαγωνισμών για τη δημιουργία

Αριθμός απόφασης: 136/2018

ενός δυναμικού συστήματος αγορών, κατά την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών. 5. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν την ημερομηνία αποστολής των προκηρύξεων και των γνωστοποιήσεων. Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης χορηγεί στην αναθέτουσα αρχή βεβαίωση της παραλαβής της προκήρυξης / γνωστοποίησης και της δημοσίευσης των πληροφοριών που της διαβίβασε, επισημαίνοντας την ημερομηνία της εν λόγω δημοσίευσης. Η βεβαίωση αυτή συνιστά απόδειξη της πραγματοποίησης της δημοσίευσης. 6. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να δημοσιεύουν προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις για δημόσιες συμβάσεις που δεν υπόκεινται στην υποχρεωτική δημοσίευση που απευθύνεται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης, με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις αποστέλλονται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης με ηλεκτρονικά μέσα, με το μορφότυπο και, σύμφωνα με τις διαδικασίες διαβίβασης που προβλέπονται στο Παράρτημα VIII του Προσαρτήματος Α'».

21. Επειδή στο άρθρο 66 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές δημοσιεύουν τις διακηρύξεις και τις προκηρύξεις, ανάλογα με τη διαδικασία ανάθεσης αυτών, με την επιφύλαξη εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 38, στο ΚΗΜΔΗΣ. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν την ημερομηνία ανάρτησης των ως άνω στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ. 2. Οι προκηρύξεις και διακηρύξεις δημοσίων συμβάσεων της παραγράφου 1 πρέπει να φέρουν Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 38. 3. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 62, 63 και 64, καθώς και οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές δεν δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης, σύμφωνα με το άρθρο 65. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι αναθέτουσες αρχές δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/ γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 65. 4. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες άλλες από εκείνες που περιέχονται στις προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αποστέλλονται στην Υπηρεσία

Αριθμός απόφασης: 136/2018

Εκδόσεων της Ένωσης ή δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» αλλά αναφέρουν την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης/γνωστοποίησης που εστάλη στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης ή της δημοσίευσης στο «προφίλ αγοραστή». 5. Οι προκαταρκτικές προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» πριν από την αποστολή στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης/ γνωστοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευσή τους υπό τη μορφή αυτή. Επίσης αναφέρουν την ημερομηνία αυτής της αποστολής. 6. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. μπορεί να λειτουργεί ως το επίσημο εθνικό πληροφοριακό σύστημα eSender για την απευθείας ηλεκτρονική υποβολή των προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων που αποστέλλονται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης, στο Tenders Electronic Daily (TED). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού καθορίζονται οι αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου».

22. Επειδή στο άρθρο 73 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 79 έως 81 ή είναι γνωστό στην αναθέτουσα αρχή με άλλο τρόπο, ότι υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους: α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος(ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42), β) δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α' 48),

Αριθμός απόφασης: 136/2018

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτοουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής, ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α'166), στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α'215). Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά: αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, γγ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και

Αριθμός απόφασης: 136/2018

αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους. γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης παρέκκλιση: α) από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 κατ' εξαίρεση, για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος ή/και β) από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στην παρ. 2, όταν ο

αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή σε ανοικτές διαδικασίες της προθεσμίας υποβολής προσφοράς. 4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18, β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου, γ) εάν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις, ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών

Αριθμός απόφασης: 136/2018

μειδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση, θ) Εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.

5. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της παρ. 4, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παραπάνω περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας, στην περίπτωση των καταστάσεων της περίπτωσης β' της παρ. 4.

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4.

7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2γ και 4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα

στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημιές που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος - μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

8. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της επόμενης παραγράφου, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης τον εν λόγω οικονομικό φορέα. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής, καθώς και η απόφαση με την οποία γίνονται δεκτά ένδικα βοηθήματα κατ' αυτής, κοινοποιείται στην Αρχή.

9. Για τις ανάγκες των παραγράφων 7 και 8 συνιστάται επιτροπή που απαρτίζεται από εκπροσώπους του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η ως άνω επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η οποία εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και ρυθμίζει τις

Αριθμός απόφασης: 136/2018

αναγκαίες λεπτομέρειες οργάνωσης και λειτουργίας της. Χρέη Προέδρου εκτελεί ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. 10. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παραγράφου 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος. 11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.».

23. Επειδή στο άρθρο 75 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων υπηρεσιών, εφόσον οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

Αριθμός απόφασης: 136/2018

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται μετά από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται μετά από γνώμη επιτροπής που συστήνουν και στην οποία εκπροσωπούνται τα οικεία επαγγελματικά επιμελητήρια, προσδιορίζεται το αντικείμενο κάθε κατηγορίας μελέτης του Παραρτήματος Ι του Προσαρτήματος Γ'. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η αντιστοιχία κάθε κατηγορίας μελέτης με το επιστημονικό πεδίο απασχόλησης των εγγεγραμμένων στο «Μητρώο Μελετητών», καθώς και στο «Μητρώο Γραφείων Μελετών» του Παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α', σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με γνώμονα την εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 2195/2002. Με όμοια απόφαση μπορούν να διαιρούνται ή ενοποιούνται εν γένει οι παραπάνω κατηγορίες. 3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων. Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341. Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης

αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων. Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα. Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίζει τον ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών που πρέπει να έχουν οι οικονομικοί φορείς ανά ομάδες τμημάτων, αν ανατεθούν στον ανάδοχο περισσότερα τμήματα που πρέπει να εκτελεστούν ταυτοχρόνως. Εάν οι συμβάσεις βάσει συμφωνίας-πλαίσιο πρόκειται να ανατεθούν μετά από προκήρυξη νέου διαγωνισμού, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που θα εκτελεστούν ταυτοχρόνως ή , εάν αυτό δεν είναι γνωστό, βάσει της εκτιμώμενης αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο. Στην περίπτωση δυναμικών συστημάτων αγορών, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος. 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης. Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας,

της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους. 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.

24. Επειδή στο άρθρο 78 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι : «1. Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 75 και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ΄ του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α΄ ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 79, 80 και 81, αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2. του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα την αντικατάσταση φορέα για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς να είναι από κοινού

Αριθμός απόφασης: 136/2018

υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης. Υπό τους ίδιους όρους, μία ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 19, μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων. 2. Στην περίπτωση συμβάσεων έργων ή συμβάσεων υπηρεσιών ή στην περίπτωση εργασιών τοποθέτησης και εγκατάστασης στο πλαίσιο σύμβασης προμηθειών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον προσφέροντα ή, αν η προσφορά υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 19, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή. 3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κάτω των ορίων.

25. Επειδή στο άρθρο 79 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: « 1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77 γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 84. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο

Αριθμός απόφασης: 136/2018

οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά. Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς. 2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεσης σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α' 30). Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων. 3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. [...] 5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν

Αριθμός απόφασης: 136/2018

αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82. 6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής.[.....] Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου, η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και οι αρμόδιοι φορείς τήρησης των βάσεων δεδομένων, διασφαλίζουν ότι οι βάσεις δεδομένων, οι οποίες περιέχουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές, μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται υπό τις ίδιους όρους από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών-μελών. 7. Η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διαθέτει και ενημερώνει στο e-Certis πλήρη κατάλογο των βάσεων δεδομένων, οι οποίες περιλαμβάνουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών μελών. Κατόπιν αιτήσεως, η εν λόγω Γενική Διεύθυνση κοινοποιεί στα λοιπά κράτη-μέλη και στην Αρχή κάθε πληροφορία που αφορά τις βάσεις δεδομένων του παρόντος άρθρου».

26. Επειδή στο άρθρο 79Α του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του

Αριθμός απόφασης: 136/2018

άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. 2. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης. 3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και για την υπογραφή του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) το οποίο εκδίδει η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.).

27. Επειδή στο άρθρο 82 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1.Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. 2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα

Αριθμός απόφασης: 136/2018

συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης. 3. Εφόσον της ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 343, κάθε πληροφορία σχετικά με τα έγγραφα που προσκομίζονται ως στοιχεία αποδεικτικά της συμμόρφωσης με ποιοτικά και περιβαλλοντικά πρότυπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2».

28. Επειδή στο άρθρο 94 προβλέπεται ότι: «[...] 4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

29. Επειδή στο άρθρο 95 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Η οικονομική προσφορά (προσφερόμενη τιμή) δίδεται σε ευρώ. [...] 5. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα: α) η τιμή του προς προμήθεια υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται ανά μονάδα, όπως καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για παράδοση του υλικού ή της

παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, β) στις περιπτώσεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 53, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται αναπροσαρμογή τιμών, τότε η οικονομική προσφορά υποβάλλεται υποχρεωτικά σε ποσοστό έκπτωσης επί της τιμής της εκτιμώμενης αξίας του υλικού ή της παροχής υπηρεσίας. 6. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής, η τελευταία μπορεί να προκύπτει κατά την προσφερόμενη έκπτωση επί τοις εκατό στην τιμή του είδους, βάσει τιμών αναφοράς, όπως αυτές προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία».

30. Επειδή στο άρθρο 133 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, να καταγγέλλουν μια δημόσια σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον: α) η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση, που θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης δυνάμει του άρθρου 132, β) ο ανάδοχος, κατά το χρόνο της ανάθεσης της σύμβασης, τελούσε σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία της σύναψης σύμβασης, γ) η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, η οποία έχει αναγνωρισθεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 της ΣΛΕΕ. 2. Οι αναθέτουσες αρχές, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, καταγγέλλουν υποχρεωτικά μια δημόσια σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον συντρέχει η περίπτωση της παρ. 5 ή της παρ. 7 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α'115).

31. Επειδή στο άρθρο 203 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «Ο ανάδοχος κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από την ανάθεση που έγινε στο όνομα του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου: α) στην περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 105, β) σε περίπτωση δημόσιας σύμβασης προμηθειών, εφόσον δε φόρτωσε, παρέδωσε ή αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά ή δεν επισκεύασε ή συντήρησε

Αριθμός απόφασης: 136/2018

αυτά μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του δόθηκε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 206, γ) στην περίπτωση δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών: αα) αν δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με την σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις και ββ) αν υπερέβη υπαίτια τη συνολική προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων. 2. Στην περίπτωση συνδρομής λόγου έκπτωσης του αναδόχου από σύμβαση παροχής υπηρεσιών κατά την περίπτωση γ' της παραγράφου 1, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί στον ανάδοχο ειδική όχληση, η οποία μνημονεύει τις διατάξεις του άρθρου αυτού και περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών στις οποίες οφείλει να προβεί ο ανάδοχος θέτοντας προθεσμία για τη συμμόρφωσή του. Η τασσόμενη προθεσμία πρέπει να είναι εύλογη και ανάλογη της διάρκειας της σύμβασης και πάντως όχι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Αν η προθεσμία, που τέθηκε με την ειδική όχληση, παρήλθε χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί, κηρύσσεται έκπτωτος μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας συμμόρφωσης, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Στην απόφαση προσδιορίζονται οι λόγοι της μη συμμόρφωσης του αναδόχου προς την ειδική όχληση και αιτιολογείται η έκπτωση με αναφορά στους λόγους που οδήγησαν σε αυτήν. 3. Ο οικονομικός φορέας δεν κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή την σύμβαση όταν: α) Η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή παραδόθηκε ή αντικαταστάθηκε με ευθύνη του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση. β) Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας. 4. Στον οικονομικό φορέα που κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση, ανάθεση ή σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, το οποίο υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά, οι παρακάτω κυρώσεις: α) Ολική κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατά περίπτωση. β) Είσπραξη εντόκως της προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπτωτο από τη σύμβαση ανάδοχο είτε από ποσόν που δικαιούται να λάβει είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την

Αριθμός απόφασης: 136/2018

ημερομηνία λήψης της προκαταβολής από τον προμηθευτή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξης του ως εκπτώτου, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο επιτοκίου για τόκο από δικαιοπραξία, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι της επιστροφής της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας. Επιπλέον μπορεί να επιβληθεί προσωρινός αποκλεισμός του αναδόχου από το σύνολο των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών των φορέων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 74.

32. Επειδή στο άρθρο 205 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «Ο οικονομικός φορέας μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν σε βάρος του κυρώσεις δυνάμει των άρθρων 203, 206, 207, 213, 218 και 220 να υποβάλει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, από την ημερομηνία που έλαβε γνώση της σχετικής απόφασης. Επί της προσφυγής, αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στις περιπτώσεις β' και δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 οργάνου. Η εν λόγω απόφαση δεν επιδέχεται προσβολή με άλλη οποιασδήποτε φύσεως διοικητική προσφυγή».

33. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 346 του ν. 4412/2016 «Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων» προβλέπεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368. »

34. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του Ν.4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 προβλέπεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη

Αριθμός απόφασης: 136/2018

σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

35. Επειδή σύμφωνα με το άρθρ. 362 παρ. 1 ν. 4412/2016 « *Η προδικαστική προσφυγή περιέχει τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά της*». Και σύμφωνα με το άρθρ. 8 παρ. 1 του ΠΔ *πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά της (άρθρο 362 παρ. 1 εδ. γ' ν. 4412/2016)*».

36. Επειδή σύμφωνα με την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Έργων (ΑΕΠΟ) 180937/14-9-2017 (ΑΔΑ: 72ΝΩΟΡ1Φ-29Α) «Ανανέωση-Τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 7293/9-8-99 ΑΕΠΟ «Κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΑ Νότιας Κέρκυρας στη θέση Μισοραχιά, Δήμου Λευκιμμαίων, Νομού Κέρκυρας και της Τροποποίησης-Ανανέωσης της με την αρ. πρωτ. 1411/22-7-2010 ΑΕΠΟ Γ.Γ.ΓΠΙΝ», λόγω α) της λειτουργίας του ως ΧΥΤΥ και β) της υποδοχής προς ταφή υπολειμμάτων της νέας μονάδας μεταβατικής διαχείρισης των ΑΣΑ της Κέρκυρας» προβλέπεται, μεταξύ άλλων: « [...] 1.28. *Να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα πυρανίχνευσης, πυρασφάλειας και πυρόσβεσης σε όλο το χώρο.[...]* 2.32. *Η περίφραξη, οι θάμνοι και τα δέντρα πρέπει σε τακτά χρονικά διαστήματα να ελέγχονται από το προσωπικό του έργου και να καθαρίζονται από τα παρασυρθέντα μέσω των ανέμων ελαφρά αντικείμενα. του έργου και να καθαρίζονται από τα παρασυρθέντα μέσω των ανέμων ελαφρά αντικείμενα [...]*»..

37. Επειδή μαζί με τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, ελήφθησαν υπόψη τόσο το κείμενο της επίμαχης Διακήρυξης και τα Παραρτήματά της όπως αυτά δημοσιεύθηκαν στο ΚΗΜΔΗΣ όσο και το κείμενο της Διακήρυξης, η Ειδική Συγγραφή υποχρεώσεων και ο Τίτλος Μελέτης όπως αυτά δημοσιεύθηκαν στο ΕΣΗΔΗΣ, καίτοι λόγω του όγκου τους δεν μπορούν να παρατεθούν στην παρούσα αυτούσια, παρά μόνο αποσπασματικά.

38. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3886/2010, η οποία δεν έχει μεταβληθεί εν

Αριθμός απόφασης: 136/2018

προκειμένω με το παρόν νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 4412/2016), το θεσπιζόμενο πλαίσιο παροχής έννομης προστασίας, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σκοπεί στην προστασία όσων ενδιαφέρονται να τους ανατεθούν οι παραπάνω συμβάσεις, έναντι της βλάβης την οποία υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την εκ μέρους του αναθέτοντος φορέως παράβαση των κανόνων οι οποίοι καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο τελευταίος. Κατά συνέπεια, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά της διακήρυξης ή τροποποιητικών της πράξεων, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την αίτηση αυτή με έννομο συμφέρον, να επικαλεσθεί βλάβη από όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατά την άποψή του τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή του στον διαγωνισμό (ΕΑ 16, 9/2015, 415/2014, 314/2013. 616, 472, 434/2012, 182/2011 κ.α). Με βάση τα ως άνω, σε περίπτωση που κάποιος προτίθεται να στραφεί κατά όρων της διακήρυξης, θεωρώντας ότι την καθιστούν πλημμελή, θα πρέπει να επικαλεσθεί και να αποδείξει τη συγκεκριμένη ζημία που υφίσταται από τον όρο τον οποίο θεωρεί μη νόμιμο και όχι σύμφωνο με τη νομοθεσία που διέπει τους διαγωνισμούς των δημοσίων συμβάσεων.

39. Επειδή το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο, και ατομικό /προσωπικό, με την έννοια ότι πρέπει να αφορά τον ενδιαφερόμενο προσωπικά και όχι ένα γενικό κύκλο προσώπων. Όσον αφορά τις κανονιστικές πράξεις *«η προϋπόθεση για τη συνδρομή του προσωπικού εννόμου συμφέροντος συντρέχει όταν η προσβαλλόμενη κανονιστική ρύθμιση, θίγει συγκεκριμένες ελευθερίες ή δικαιώματα του αιτούντος, τα οποία κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα και τους νόμους και των οποίων την πραγμάτωση επιδιώκει να αποκαταστήσει ο αιτών με την έκδοση της ακυρωτικής απόφασης»* (Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον

στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», *ΔιοικΔ*, 2010, τ. 4, σελ 847).

40. Επειδή η βλάβη, ως βασικό στοιχείο της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, πρέπει να προσδιορίζεται ειδικώς (ΣΤΕ 1995/2016). Οφείλει, δηλαδή, ο προσφεύγων να επικαλείται τις δυσμενείς μεταβολές που επέρχονται σε βάρος του από την πράξη προς θεμελίωση του έννομου συμφέροντος για άσκηση προσφυγής (βλ. ΣΤΕ 3905/2004).

41. Επειδή, σε κάθε περίπτωση βάσει της λεκτικής διατύπωσης του άρθρο 346 και 360 του Ν. 4412/2016 « *έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία ...*» το έννομο συμφέρον μπορεί να θεμελιωθεί επί τη βάση της βλάβης ή της ενδεχόμενης βλάβης, εφόσον, παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση των λόγων που αποδεικνύουν με ενάργεια τον υπάρχοντα ή επικείμενο κίνδυνο. Κρίσιμη είναι δε η επίκληση από την προσφεύγουσα και η εξέταση από την ΑΕΠΠ της βλάβης της προσφεύγουσας λόγω του επικαλούμενου επικείμενου αποκλεισμού της ίδιας από τη διαγωνιστική διαδικασία ή η εξαιρετική δυσχέρεια περί την υποβολή προσφοράς από την ίδια, αιτιωδώς συνδεόμενη με τους πλησσόμενους ως πλημμελείς όρους της διακήρυξης, ισχυρισμοί που δεν επικαλείται η προσφεύγουσα.

42. Επειδή σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣΤΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣΤΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθόσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο τελευταίος (ΣΤΕ 4524/2009, 3900/2006).

43. Επειδή το έννομο συμφέρον αφορά κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο και από την οποία ο αιτών βάσει ενός ιδιαίτερου δεσμού αντλεί ωφέλεια, η οποία θίγεται από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη (Γλυκερία Π. Σιούτη, *Το έννομο συμφέρον στην αίτηση ακύρωσης*, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998, σελ. 23).

Ειδικότερα, όσον αφορά την προσφυγή κατά όρων διακήρυξης, ο προσφεύγων πρέπει να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από τον όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτόν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό (βλ. ενδεικτικά ΕΑ ΣΤΕ 148/2016 Ολομ., ΕΑ ασφ. Μ. 415/2014, Δημήτριος Γ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 756).

44. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήμ. 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους.

45. Επειδή σε συνέχεια των ως άνω σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχή της τυπικότητας, όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο, (Ελ. Συν. VI Τμήμα, Απόφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ' Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009, Δ. Ι. ΡΑΙΚΟΣ, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β' έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, 2017, σελ 195-197).

46. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS*

Αριθμός απόφασης: 136/2018

Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

47. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

48. Επειδή η πλημμελής τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας του διαγωνισμού, η οποία πλήττει τις αρχές του ανταγωνισμού, της πρόσβασης στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και της διαφάνειας και καθιστά μη νόμιμη τη διενέργειά του (βλ. αποφ. ΕΣ 29/2012, 2263/2011, 1780/2011, 1646/2011 Τμήμα VI).

49. Επειδή η παράλειψη ή ασάφεια ως προς τους ουσιώδεις όρους της Διακήρυξης συνιστά πλημμέλεια που επάγεται την ακυρότητα αυτής και της βάσει αυτής διενεργηθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ΕΣ 133/2008, Τμ. VI).

50. Επειδή, η κατά την έννοια του άρθρου 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 προδικαστική προσφυγή και κατά συνέπεια ασκείται παραδεικτώσ σε περίπτωση που στρέφεται κατά πράξεως της αναθέτουσας

Αριθμός απόφασης: 136/2018

αρχής μόνον εφόσον αυτή είναι εκτελεστή (βλ αντίστοιχα ΣΤΕ 409/2010 ΕΑ 119/2009, 324/2006, 241/2003).

51. Επειδή, κατά την κείμενη νομοθεσία και νομολογία, η Αναθέτουσα Αρχή έχει την υποχρέωση να παράσχει διευκρινίσεις στους υποψηφίους με βάση τα ως άνω εκτεθέντα και συνεπώς έχει εκτελεστό χαρακτήρα η σχετική πράξη της περί παροχής διευκρινίσεων στην περίπτωση που δικαιολογούνται αντικειμενικώς αμφιβολίες των ενδιαφερομένων ως προς την έννοια των όρων της διακήρυξης και των λοιπών τευχών δημοπράτησης.

52. Επειδή ως έχει παγίως κριθεί, μόνο όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή, και δύνανται να προσβληθούν με την προσφυγή του Ν. 4412/2016 με την οποία θεωρείται εμπροθέσμως συμπροσβαλλόμενη ως πλημμελής και η διακήρυξη, καθώς οι εν θέματι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης αλλά το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων. (πρβλ. Ε.Α. 474/2005, 532/2004).

53. Επειδή επιβεβαιωτική είναι η πράξη που εκδίδεται κατόπιν αίτησης επανεξέτασης μιας απόφασης, χωρίς όμως να υπάρχουν νέα ουσιώδη στοιχεία, οπότε το θεσμικό όργανο εμμένει στην προηγούμενη ρύθμισή του, η οποία επαναλαμβάνεται στη νέα πράξη. Από δικονομική σκοπιά, όταν η προσβαλλόμενη πράξη είναι αμιγώς επιβεβαιωτική προγενέστερης πράξης, υπό την ανωτέρω έννοια, η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνον υπό την προϋπόθεση ότι η επιβεβαιούμενη πράξη προσβλήθηκε εμπροθέσμως. (βλ. ΓεΔΕΕ της 24ης Μαρτίου 2017, Τ-117/15, *Εσθονία κατά Επιτροπής*, βλ. σχόλιο V. Michel, *Europe*, mai 2017, n° 170).

54. Επειδή, εν προκειμένω, καθόσον προσβλήθηκε εμπροθέσμως η Διακήρυξη, παραδεκτώς συμπροσβάλλονται οι διευκρινίσεις επί όρων ανεξαρτήτως του αν συνιστούν επιβεβαιωτικές ή εκτελεστές πράξεις.

55. Επειδή, ειδικότερα, η προσφεύγουσα στο πλαίσιο του πρώτου προβαλλόμενου λόγου της προσφυγής της ισχυρίζεται ότι η επίμαχη Διακήρυξη δημοσιεύθηκε σε εθνικό επίπεδο πριν από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ παραβιάζει τις οικείες διατάξεις του Ν.4412/2016.

Αριθμός απόφασης: 136/2018

Όπως προκύπτει από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/γνωστοποίησης που έχει αναρτήσει η αναθέτουσα αρχή στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (όνομα αρχείου DOC 025) προκύπτει ως ημερομηνία παραλαβής η 21-12-2017 και ώρα 11:38 πμ ενώ η ανάρτηση στο ΚΗΜΔΗΣ, που ορίζεται ως ενιαίο υποχρεωτικό σημείο δημοσιότητας όλων των προκηρύξεων, διακηρύξεων και των αποφάσεων ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων σε εθνικό επίπεδο, όπως παραδέχεται και η αναθέτουσα αρχή, έγινε στις 21-12-2017 στις 14:00:59, δηλαδή, κατόπιν της αποστολής της οικείας βεβαίωσης παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αναθέτουσα αρχή και όχι κατόπιν της ημερομηνίας δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ (που έλαβε χώρα στις 23-12-2017 όπως προκύπτει από το επισυναπτόμενο έγγραφο της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ένωσης) ή σε 48 ώρες από την αποστολή της ως άνω βεβαίωσης παραλαβής, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 66 του Ν.4412/2016. Περαιτέρω, η ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αφορά από νομικής άποψης στην ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών από την αναθέτουσα αρχή, δηλαδή, εν προκειμένω, η τήρηση ελάχιστης προθεσμίας των 35 ημερών κατά το άρθρο 27 παρ. 1 του Ν.4412/2016, η οποία τηρήθηκε μεν από την αναθέτουσα αρχή, προβάλλεται δε αλυσιτελώς από αυτήν, καθόσον δεν αίρει την, κατ' άρθρο 66 του Ν. 4412/2016, απαγόρευση δημοσίευσης σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία της **δημοσίευσης** καθαυτής στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Προς επίρρωση, δε, των ανωτέρω προβλέπεται ρητώς στο δεύτερο εδάφιο της 3^{ης} παρ. του άρθρου 66 του εν λόγω νόμου ότι, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι αναθέτουσες αρχές δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 65 (βλ. και αιτιολογική έκθεση των άρθρων 65-66 του Ν.4412/2016). Επομένως, η δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο από την αναθέτουσα αρχή στις 21-12-2017 συνιστά πλημμελή τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας, ήτοι παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας του διαγωνισμού, η οποία πλήττει ευθέως τις αρχές του ανταγωνισμού, της πρόσβασης στη διαδικασία ανάθεσης του διαγωνισμού και της διαφάνειας και καθιστά μη νόμιμη τη

διενέργειά του. Συνακόλουθα, και ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας γίνεται δεκτός ως ουσία και νόμω βάσιμος.

56. Επειδή, περαιτέρω, στο πλαίσιο του πρώτου λόγου της υπό εξέταση προσφυγής, και ιδία όσον αφορά τις διαφοροποιήσεις μεταξύ του Παραρτήματος ΙΙ (ΚΗΜΔΗΣ) και της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων της Διακήρυξης (ΕΣΗΔΗΣ), ο πίνακας με τις διαφοροποιήσεις μεταξύ των άρθρων, που προβάλλει η προσφεύγουσα είναι ακριβής. Ωστόσο, τα παραληφθέντα άρθρα 1, 2, 3, 7 της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων περιλαμβάνονται πράγματι στις σελίδες 5 (παρ. 1.3), 6 (παρ. 1.4), 4, (παρ. 1.1), σελίδες 12 και 30 (2.2.2. και 4.1) αντίστοιχα της επίμαχης Διακήρυξης, το δε παραληφθέν άρθρο 19 το οποίο απλώς παραπέμπει στο θεσμικό πλαίσιο της Διακήρυξης όπως και το παραληφθέν άρθρο 18 που αναφέρεται στη διοικητική και δικαστική επίλυση των διαφορών από τη σύμβαση υπό προγενέστερο νομικό καθεστώς δεν έχουν καμία επιρροή και δεν επιφέρουν αλλαγές στο περιεχόμενο της Διακήρυξης και των Παραρτημάτων της ως προς τα ουσιώδη στοιχεία της, όπως βάσιμα υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή. Εξάλλου, οι προβαλλόμενες διαφοροποιήσεις μεταξύ των άρθρων 4 του Παραρτήματος και 9 της ΕΣΥ, καλύπτονται, όπως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, από την παραπομπή του άρθρου 9.1 στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρουν αναλυτικά όλο το αναγκαίο προσωπικό και εξοπλισμό (2.2 και 2.3 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης), ενώ η διατύπωση του άρθρου 6.11 του Παραρτήματος που έχει ως εξής: «*Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος εντοπίσει προσκόμιση αποβλήτων των οποίων η διάθεση δεν επιτρέπεται, θα πρέπει να μην επιτρέψει την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις και να ειδοποιήσει τον Κύριο του Έργου*» σε σχέση με τη διατύπωση του άρθρου 11.11 του ΕΣΥ «*Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος εντοπίσει προσκόμιση αποβλήτων των οποίων η διάθεση δεν επιτρέπεται στον ΧΥΤΥ, θα πρέπει να μην επιτρέψει την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις και να ειδοποιήσει τον Κύριο του Έργου*» δεν διαφοροποιείται ουσιωδώς διότι η αληθής έννοια της φράσης (ότι δηλαδή η διάθεση των αποβλήτων θα πρέπει να μην επιτρέπεται στον ΧΥΤΥ) προκύπτει αβίαστα από το φυσικό αντικείμενο της σύμβασης. Αντίθετα, η φράση «*Ο Ανάδοχος είναι επίσης υποχρεωμένος να διαθέσει τα αναγκαία πλέον των υπαρχόντων έπιπλα και*

Αριθμός απόφασης: 136/2018

είδη γραφείου που θα απαιτηθούν για το προσωπικό του» υπάρχει στο άρθρο 11.2.1 της ΕΣΥ στο ΕΣΗΔΗΣ αλλά δεν υπάρχει στο αντίστοιχο άρθρο 6.2 του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης του ΚΗΜΔΗΣ, όπως βάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Ομοίως, η διαφοροποίηση μεταξύ των άρθρων 7.1 του Παραρτήματος ΙΙ και 12.1 της ΕΣΥ ως προς το εάν οι πληρωμές πρέπει να ολοκληρώνονται το αργότερο σε τριάντα ημέρες και 90 ημέρες αντίστοιχα, δεν δύναται να θεωρηθεί «τυπογραφικό λάθος» ως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή με το επιχείρημα ότι ο νόμος προβλέπει 30 ημέρες και επομένως υπερισχύει, διότι αφενός η Διακήρυξη αποτελεί το δεσμευτικό κανονιστικό πλαίσιο κατά τα ως άνω αναφερθέντα (βλ. επίσης και ΣτΕ 1502/2003, ΣτΕ ΕΑ 16/2005, 977/2004, ΔΕφΑΘ 2277/2014, ΔΕφΑΘ αναστ. 895/2012) και αφετέρου αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της Διακήρυξης της οποίας η δημοσίευση πρέπει να είναι προσήκουσα με την ορθή συμπλήρωσή του. Τέλος, η παράλειψη του άρθρου 6 της ΕΣΥ, το οποίο δεν αφορά μόνο στο είδος διαδικασίας της σελίδας 5 της Διακήρυξης όπως διατείνεται η αναθέτουσα αρχή, αλλά και στο κριτήριο κατακύρωσης, αναφέροντας ότι είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, σε αντίθεση με το άρθρο 2.3.1. της Διακήρυξης (σελίδα 21), όπου αναφέρεται ότι το κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής. Επομένως, δεδομένου ότι το κριτήριο ανάθεσης αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της Διακήρυξης (αρ. 18 του Μέρους Γ΄ του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α΄ του Ν.4412/2016), η διαφοροποίηση αυτή συνιστά μη ορθή συμπλήρωση ουσιώδους στοιχείου αυτής και συνακόλουθα μη προσήκουσα δημοσίευση, όπως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα.

Περαιτέρω, η διαφοροποίηση του άρθρου 14 της ΕΣΥ του ΕΣΗΔΗΣ με το άρθρο 9 του Παραρτήματος ΙΙ στο ΚΗΜΔΗΣ συνίσταται στην παράλειψη του κειμένου του άρθρου 218 του Ν.4412/2016, που αποτελεί ούτως ή άλλως θεσμικό πλαίσιο του διαγωνισμού, όπως βάσιμα υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, ενώ επίσης αβάσιμος είναι ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι ο αρ.7 του άρθρου 10 του Παραρτήματος σχετικά με το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς δεν περιλαμβάνεται στο άρθρο 15 της ΕΣΥ, διότι ο αρ. 8 του

άρθρου 15 έχει ακριβώς το ίδιο περιεχόμενο. Τέλος, η διαφοροποίηση των άρθρων 12.4 και 17.4 δεν είναι ουσιώδης διότι αφορά στην λήξη της σύμβασης και την παραλαβή του αντικειμένου της (τίτλος άρθρου 17.4) οπότε η ατυχής φράση «των λοιπών υποδομών της μεταβατικής διαχείρισης» του πρωτοκόλλου παραλαβής-παράδοσης αντί του ορθού «*Παράλληλα συντάσσεται και σχετικό πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής του εξοπλισμού και των μηχανημάτων και των λοιπών υποδομών του ΧΥΤΥ*» δεν δημιουργεί αμφιβολία για το αν πρόκειται για ΧΥΤΥ διότι αυτό πράγματι προκύπτει από το σύνολο των όρων της διακήρυξης και το αντικείμενο της σύμβασης για το οποίο δεν προκύπτει οιαδήποτε αμφιβολία, όπως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή.

57. Επειδή σε σχέση με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, τόσο η ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης όσο και η ημερομηνία, ώρα και τόπος αποσφράγισης των προσφορών αποτελούν ουσιώδεις πληροφορίες που οφείλουν να περιλαμβάνονται στις προκηρύξεις των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το ΜΕΡΟΣ Γ΄ του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α΄ του Ν. 4412/2016. Εν προκειμένω, στο σώμα της διακήρυξης δεν αναφέρεται μεν η ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ, ωστόσο και στη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ αυτή προκύπτει ρητώς μεταξύ των βασικών στοιχείων του εγγράφου και στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού έχει αναρτηθεί στην κεντρική σελίδα του η βεβαίωση παραλαβής που περιλαμβάνει και την ημερομηνία αποστολής για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, με αποτέλεσμα να θεραπεύεται η παράλειψη συμπλήρωσή της από την αναθέτουσα αρχή στο σώμα της Διακήρυξης.

Αντίθετα, στο άρθρο 3.1 της Διακήρυξης αναφέρεται ότι η ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών θα λάβει χώρα στις 30.11.2017, δηλαδή σε ημερομηνία η οποία είναι προδήλως εσφαλμένη, καθώς είναι προγενέστερη και της ίδιας της δημοσίευσης της Διακήρυξης, αντί της ορθής, δηλαδή, 30-01-2018. Επομένως, δυνάμει της αρχής της τυπικότητας που διέπει τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η αναφορά λανθασμένης ημερομηνίας αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών στο σώμα της Διακήρυξης συνιστά πλημμελή τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας κατά την έννοια

του νόμου, ωστόσο ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται άνευ εννόμου συμφέροντος, διότι η προσφεύγουσα δεν έχει υποστεί, δεν μπορεί να υποστεί ή δεν ενδέχεται να υποστεί βλάβη δοθέντος ότι έχει ήδη λάβει μέρος στον διαγωνισμό υποβάλλοντας προσφορά με επιφύλαξη.

58. Επειδή σε σχέση με τον τρίτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι πλείστοι όροι της Διακήρυξης είναι ασαφείς και αόριστοι κατά παράβαση του άρθρου 53 του Ν.4412/2016 και της σχετικής νομολογίας του ΔΕΕ. Ειδικότερα, σχετικά με τον ισχυρισμό 24.1 που αφορά στο ελάχιστο περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς καθώς και την εισαγωγή κριτηρίων αξιολόγησης στο περιεχόμενο αυτής, δέον όπως σημειωθεί ότι πράγματι υπάρχει διαφοροποίηση του ελάχιστου περιεχομένου της τεχνικής προσφοράς στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης σε σχέση με το Παράρτημα ΙΙ και της ΕΣΥ, όπως παραδέχεται εξάλλου και η αναθέτουσα αρχή. Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός της προσφεύγουσας κατέστη εντωμεταξύ ως άνευ αντικειμένου διότι με τις διευκρινήσεις της η αναθέτουσα αρχή αίρει την αντίφαση αυτή (σημ. 2).

Επίσης, και στο περιεχόμενο αυτό καθαυτό της τεχνικής προσφοράς γίνεται αναφορά σε ασαφή κριτήρια, όπως η επισήμανση προβλημάτων και η εισήγηση του τρόπου λύσης τους, τα οποία δύναται να προκαλέσουν σύγχυση στους οικονομικούς φορείς σχετικά με το κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης. Επομένως, ο ισχυρισμός αυτός της προσφεύγουσας κρίνεται ως βάσιμος.

Σχετικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας 24.2, έχει απαντηθεί υπό σκ. 57.

Σχετικά με τον ισχυρισμό 24.3 της προσφεύγουσας περί ασάφειας του όρου 5.1 της Διακήρυξης λόγω μη αναγραφής των ακριβών ποσοστών του τέλους χαρτοσήμου και της παρακράτησης φόρου εισοδήματος, πρέπει να σημειωθεί ότι ο επίμαχος όρος αναφέρει ότι τον Ανάδοχο βαρύνουν όλες οι υπέρ τρίτων κρατήσεις και επιβαρύνσεις πλην ΦΠΑ (5.1.2.), ενώ στα οικεία δυο τελευταία εδάφια παραπέμπει στην κείμενη νομοθεσία. Ωστόσο οι εν λόγω κρατήσεις θα πρέπει να αναφερθούν ρητώς χάριν διασφάλισης με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση της σύμβασης στη βάση της ανάγκης εξάλειψης κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας

Αριθμός απόφασης: 136/2018

οδηγεί σύμφωνα με τη διακήρυξη σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης (πρβλ. ΣΤΕ 563/2008 σκ. 4, ΕΑ ΣΤΕ 446/2009, 840/2008, ΔΕφ ΑΘ 265/2016), πολλώ δε μάλλον όταν ο διαγωνισμός είναι διεθνής. Επομένως, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας κρίνεται ως βάσιμος.

Περαιτέρω, ο ισχυρισμός 24.4 της προσφεύγουσας για την παράλειψη καθορισμού του αν υπάρχει υποχρέωση για συγκεκριμένες βάρδιες ανά ημέρα και συγκεκριμένων προϋποθέσεων λειτουργίας, δηλαδή του ακριβούς καθορισμού των υποχρεώσεων του αναδόχου που αποτελεί ουσιώδες ελάχιστο περιεχόμενο της Διακήρυξης κατά το άρθρο 53 του Ν.4412/2016, κρίνεται ως βάσιμος καθώς η παράλειψη των στοιχείων αυτών καθιστούν ασαφή και συνεπώς μη σύννομη τη Διακήρυξη δοθέντος ότι εμποδίζει τόσο τους οικονομικούς φορείς να προετοιμάσουν ορθά τις προσφορές τους όσο και την αναθέτουσα αρχή στην ορθή αξιολόγηση των υποβληθεισών προσφορών, όπως βάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, παρά τα περί αντιθέτου προβαλλόμενα από την αναθέτουσα αρχή (βλ. σκ. 44).

Εξάλλου, ο ισχυρισμός 24.5 της προσφεύγουσας περί αμφισημίας του όρου 2.2 της Διακήρυξης δυνάμει του οποίου απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να διαθέτουν εμπειρία κατά τα τελευταία 5 έτη σε λειτουργία τουλάχιστον δυο παρόμοιων συμβάσεων ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ, και ιδία ως προς την έννοια της «παρόμοιας σύμβασης ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ», πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος καθώς τυχόν διαφορετική ερμηνεία του όρου θα περιόριζε υπέρμετρα τη συμμετοχή.

Επιπλέον, ο ισχυρισμός 24.6 της προσφεύγουσας σχετικά με την αντίφαση στην ημερομηνία πληρωμής του αναδόχου αποτελεί επίσης στοιχείο του ελάχιστου απαιτούμενου περιεχομένου των εγγράφων της σύμβασης κατά το άρθρο 53 παρ. 2 περ ζ του Ν.4412/2016 δοθέντος ότι αφορά στους όρους πληρωμής και η ασάφεια που δημιουργείται από την επικαλούμενη αντίφαση καθιστούν μη σύννομη τη Διακήρυξη, καθόσον δύναται να προκαλέσει σύγχυση στους οικονομικούς φορείς και ιδία στην απόφαση συμμετοχής τους στη διαγωνιστική διαδικασία αλλά και στη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς τους. Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός της προσφεύγουσας κατέστη εντωμεταξύ άνευ αντικειμένου διότι η αναθέτουσα αρχή έδωσε διευκρινήσεις ορίζοντας ποια είναι η ορθή ημερομηνία αίροντας κάθε αμφιβολία (σημ. 3).

Ομοίως, οι προηγούμενες σκέψεις ισχύουν και για τον ισχυρισμό 24.7 της προσφεύγουσας σχετικά με το ότι η αναθέτουσα αρχή δεν όρισε με σαφήνεια και ακρίβεια την ποσότητα που ο ανάδοχος οφείλει να παραδώσει, η οποία εντάσσεται εν προκειμένω στην ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης κατά τα οριζόμενα στην περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 4412/2016 ώστε αυτός να μπορέσει να συντάξει ορθά την οικονομική προσφορά του, . Πράγματι, η διαπιστωθείσα αναγραφή διαφορετικών ποσοτήτων σε διαφορετικά σημεία των συμβατικών εγγράφων, την οποία παραδέχεται και η αναθέτουσα αρχή, συνιστά ασάφεια που αντίκειται στην αρχή της συγκρισιμότητας των προσφορών, που απορρέει από την αρχή της διαφάνειας (βλ. C- 448/01, σκ.54). Συνιστά, περαιτέρω και παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της διαφάνειας εφόσον αυτή η παράλειψη καθιστά δυσχερές ή ακόμη και αδύνατο στους προσφέροντες να γνωρίζουν το ακριβές περιεχόμενο του εν λόγω όρου και να είναι επομένως σε θέση να τον ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο ώστε να συμμετέχουν στη διαδικασία (βλ. C- 448/01, σκ. 58) και δύναται να οδηγήσει τους υποψηφίους σε σφάλμα ή έστω δυσκολία σύνταξης της οικονομικής προσφοράς τους, καθώς και στην εσφαλμένη αξιολόγησή τους. Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός της προσφεύγουσας κατέστη εντωμεταξύ άνευ αντικειμένου διότι η αναθέτουσα αρχή έδωσε διευκρινήσεις ορίζοντας ποια είναι η ορθή ποσότητα αίροντας κάθε αμφιβολία (σημ. 2).

Αντίθετα, ο ισχυρισμός 24.8 της προσφεύγουσας ότι δεν προκύπτει με σαφήνεια και ακρίβεια στον όρο 4.7 «Καθαρισμός περιβάλλοντος χώρου ΧΥΤΥ» το κατά πόσο η εργασία μεταφοράς των υλικών κοπής (ενν. την κοπή χόρτων) στο χώρο ΧΥΤΑ Τεμπλονίου περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της σύμβασης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος διότι, όπως ρητώς προκύπτει από το αρχείο με τον τίτλο «ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ» που έχει αναρτηθεί στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, στη σύνοψη κοστολογίου λειτουργίας ΧΥΤΥ Λευκίμμης με τον αρ.15 προβλέπεται ρητώς ποσό για τον καθαρισμό περιβάλλοντος χώρου ΧΥΤΥ Λευκίμμης, στον οποίο υπάγεται και η μεταφορά των υλικών κοπής κατά τα έγγραφα της σύμβασης.

Επίσης, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η Διακήρυξη παραβιάζει τους όρους της ΑΕΠΟ διότι δήθεν δεν προβλέπεται η μεταφορά των υλικών

Αριθμός απόφασης: 136/2018

κοπής μεταξύ αυτών που αυτή επιτρέπει, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος διότι ρητώς αναφέρεται η φροντίδα του περιβάλλοντος χώρου, ο καθαρισμός του καθώς και η λήψη μέτρων πυροπροστασίας, εργασίες που περιλαμβάνουν και την απομάκρυνση των χόρτων και κλαδιών, όπως βάσιμα υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή.

Σχετικά με τον ισχυρισμό 24.9 της προσφεύγουσας αναφορικά με την αντιφατικότητα του κριτηρίου ανάθεσης, δέον όπως σημειωθεί ότι κατά πάγια νομολογία τα κριτήρια αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται, στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλους τους προσφέροντες οι οποίοι είναι καλώς πληροφορημένοι και επιμελείς να τα ερμηνεύουν κατά τον ίδιο τρόπο (προπαρατεθείσα απόφαση *SIAC Construction*, σκέψη 41). Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις εν προκειμένω, η διαφορετική διατύπωση στο άρθρο 6 ΕΣΥ του επίμαχου κριτηρίου αναθέσεως είναι αντιφατική και σε συνδυασμό με τον ισχυρισμό 24.1 της προσφεύγουσας παραβιάζει τις απαιτήσεις του άρθρου 53 του Ν.4412/2016 που αποτελεί το νομικό πλαίσιο του διαγωνισμού (βλ. σχετικά και Κατευθυντήρια Οδηγία 2 με θέμα: «Σύνταξη διακηρύξεων και τευχών διαγωνισμού προς αποφυγή συνήθων πλημμελειών των όρων αυτών». Ειδικότερα, ως προς την επιλογή του κριτηρίου ανάθεσης της σύμβασης (πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής ή βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής), ορίζεται ότι : *«• η διακήρυξη πρέπει να ορίζει με σαφήνεια και ρητά το επιλεγέν από την αναθέτουσα αρχή κριτήριο ανάθεσης (μεταξύ των παραπάνω δύο) και να μη δημιουργεί σύγχυση στους ενδιαφερόμενους ως προς αυτό, • σε περίπτωση που κριτήριο ανάθεσης ορίζεται η χαμηλότερη τιμή, δεν πρέπει να παρεισφύουν στη διακήρυξη όροι που θέτουν και άλλες παραμέτρους πλην της χαμηλότερης τιμής»*.

Σχετικά με τον ισχυρισμό 24.10 της προσφεύγουσας για το άρθρο 1 του Παραρτήματος II-Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων που αναφέρει συμβατικά τεύχη τα οποία δεν υπάρχουν, δέον όπως σημειωθεί ότι προβάλλεται αορίστως και άνευ εννόμου συμφέροντος και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ουδέν αναφέρει σχετικά με την ενδεχόμενη ή υφιστάμενη βλάβη της σε αιτιώδη συνάφεια με

Αριθμός απόφασης: 136/2018

αυτήν την ανακρίβεια της Διακήρυξης σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στις σκ. 38-43.

Τέλος, σχετικά με τους ισχυρισμούς 25-27 της προσφεύγουσας ότι δεν γίνεται συγκεκριμένη και αναλυτική αναφορά στις συγκεκριμένες προδιαγραφές ώστε να μπορούν οι διαγωνιζόμενοι να αποδείξουν την ικανοποίηση των απαιτούμενων προδιαγραφών, δέον όπως σημειωθεί ότι προβάλλονται άνευ εννόμου συμφέροντος σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα υπό σκ. 38-43.

Ειδικότερα, η επίμαχη Διακήρυξη στο άρθρο 2.2.7 προβλέπει ότι: « *Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με: α) Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2008 ή ισοδύναμο, β) Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001: 2004 ή ισοδύναμο γ) Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία OHSAS 18001:2007/ ΕΛΟΤ 1801:2008 ή ισοδύναμο στο πεδίο διαχείρισης στερεών αποβλήτων*». Η προσφεύγουσα ουδέν αναφέρει αν η ίδια συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα ή με άλλα συστήματα Διαχείρισης, αν η παράλειψη αναλυτικής αναφοράς στις επίμαχες απαιτήσεις τις προκάλεσε ή ενδέχεται να της προκαλέσει βλάβη και αν κατέστησε ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό και με ποιο τρόπο. Δεδομένου ότι το γενικό ενδιαφέρον της προσφεύγουσας για σύννομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων δεν αρκεί για να θεμελιώσει το έννομο συμφέρον της και ο εξεταζόμενος ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

59. Επειδή σχετικά με τον τέταρτο και πέμπτο λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Διακήρυξη πρέπει να ακυρωθεί διότι παραβιάζει τα άρθρα 73, 75,78, 79 Α, 133, 203 και 205 του Ν.4412/2016 (σημ. 32 και 33.5 της προσφυγής). Όμως με το περιεχόμενο τούτο, και αληθές υποτιθέμενο, οι οικείοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενοι (βλ. και σκ. 38-43). Και τούτο, διότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται στην προσφυγή της λόγους που να θεμελιώνουν το –κατά την έννοια του νόμου-έννομο συμφέρον της και ίδια δεν επικαλείται βλάβη από τους προσβαλλόμενους όρους της διακήρυξης, καθώς δεν προβάλλει με ποιον τρόπο οι επίμαχοι όροι, κατέστησαν ουσιωδώς δυσχερή την υποβολή προσφοράς εκ μέρους της, ούτε ισχυρίζεται με ποιον

Αριθμός απόφασης: 136/2018

τρόπο οι προσβαλλόμενοι όροι παραβιάζουν, τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής της στο διαγωνισμό (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 676, 182, 2/2011, 1140, 961, 842, 346/2010, 1354, 1305, 1046, 1015, 574/2009, 617/2007, ΔΕφΑΘ 1537/2014). Αντίθετα, ο τέταρτος και πέμπτος λόγος της υπό εξέταση προσφυγής συνιστούν γενικές αιτιάσεις περί της νομιμότητας των όρων της Διακήρυξης από τις οποίες ουδόλως προκύπτει η συγκεκριμένη προσωπική και άμεση ωφέλεια που προσδοκά η προσφεύγουσα από την έκδοση απόφασης ακύρωσης εκ μέρους της ΑΕΠΠ.

60. Επειδή για τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός της στους επίμαχους λόγους της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα αναφέρει ότι *«η παράβαση διατάξεων του Ν. 4412/2016 και η παραβίαση αρχών του πρωτογενούς και παράγωγου ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων οδήγησε στην περίληψη πληθώρας παράνομων όρων στη Διακήρυξη. Οι όροι δε αυτοί είναι κρίσιμοι για τη διατύπωση παραδεκτής προσφοράς εκ μέρους της εταιρίας μας και, σε κάθε περίπτωση, καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή μας στον διαγωνισμό, καθώς, εξαιτίας των εν λόγω παράνομων, αδιαφανών και ασαφών όρων, είναι αδύνατη η κατάλληλη προετοιμασία ώστε να προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή προσφορά και, κατ' επέκταση, να διαγωνιστούμε με άλλους οικονομικούς φορείς επί τη βάσει ίσων όρων ανταγωνισμού»*. Ωστόσο, η ως άνω επίκληση είναι αόριστη σε ό,τι αφορά την παραβίαση των διατάξεων του Ν.4412/2016 καθώς δεν προκύπτει με ποιο τρόπο η παραβίαση αυτή προκάλεσε ή ενδέχεται να προκαλέσει βλάβη στην προσφεύγουσα κατά τα ως άνω αναφερόμενα.

61. Επειδή σε κάθε περίπτωση οι προβαλλόμενοι από την προσφεύγουσα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες αυτές, και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για την προσφεύγουσα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017). Επομένως, ο τέταρτος και πέμπτος λόγος της προσφυγής απορρίπτονται ως απαράδεκτοι.

62. Επειδή τέλος, ενόψει των αρχών της ίσης μεταχείρισης των προμηθευτών και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημόσιας προμήθειας, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της Διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφορών ή τα κριτήρια υπολογισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, όπως στην υπό κρίση Διακήρυξη λόγω της ασάφειάς τους, πρέπει να ακυρωθεί η Διακήρυξη στο σύνολό της (βλ. ΣτΕ 1135/2010, ΣτΕ ΕΑ 1089/2009, ΣτΕ 2951-52/2004, ΔΕΕ, Απόφαση της 4.12.2003, Υπόθεση C-448/2001, *ENVAG Wienstrom GmbH* κ.λ.π, σκέψεις 92-95). Συνεπώς, καθόσον είναι ασαφής πληθώρα ουσιωδών όρων της επίμαχης Διακήρυξης, σύμφωνα με τα ως άνω προεκτεθέντα, πρέπει να ακυρωθεί στο σύνολό της.

63. Επειδή η ακυρότητα της Διακήρυξης λόγω ασάφειας ουσιωδών όρων της επάγεται ακυρότητα και της βάσει αυτής διενεργηθείσας διαδικασίας

64. Επειδή οι πλημμέλειες ως προς την σαφήνεια και την ακρίβεια ουσιωδών όρων της Διακήρυξης συνιστούν, σε κάθε περίπτωση, και μη προσήκουσα δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ και εν γένει τήρηση των κανόνων δημοσιότητας κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. και την με αρ. 4/2014 (υπ' αριθμ. 294/2014 απόφαση) κατευθυντήρια οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ υπό τον τίτλο «Τήρηση διατυπώσεων δημοσιότητας κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων» η οποία ενσωματώνει την ενωσιακή και εθνική νομολογία).

65. Επειδή και ανεξάρτητα από το περιεχόμενο και τους όρους της προσβαλλόμενης Διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή δεν τήρησε τους προβλεπόμενους από το νόμο κανόνες δημοσιότητας σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, ώστε να εξασφαλίζεται η εγκυρότητα της διαδικασίας.

66. Επειδή, προφανείς λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν την συνέχιση και ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας με το αυτό αντικείμενο, όπως βάσιμα υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή. Λόγοι, όμως, δημοσίου συμφέροντος επιτάσσουν εξίσου την τήρηση της νομιμότητας, κατά τη διαδικασία των διαγωνισμών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ώστε να γίνεται η ανάθεση σε νομίμως επιλεγέντα ανάδοχο (ΕΑ ΣτΕ 840/2008, ΔΕφ Αθ ασφ. 263/2013).

67. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

Αριθμός απόφασης: 136/2018

68. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

69. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή

Ακυρώνει στο σύνολό της την αριθμ. 1461/13.12.2017 (αρ. πρωτ. 1460/2017) Διακήρυξη και τα Παραρτήματά της που εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου, ανοικτού, μειοδοτικού, ηλεκτρονικού διαγωνισμού προς επιλογή αναδόχου για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΥΤΥ ΛΕΥΚΙΜΜΗΣ».

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του παραβόλου ποσού επτά χιλιάδων τετρακοσίων εξήντα ενός (7.461,00) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2018 και εκδόθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2018 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος
Ειρήνη Ε. Αψοκάρδου

Η Γραμματέας
Βασιλική Μπάκου